

A Színkritikusok Díja 2009/2010

A legjobb új magyar dráma: HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD
A legjobb előadás: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor)
A legjobb rendezés: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László)
A legjobb zenés/szórakoztató előadás: CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor)
A legjobb független színházi előadás: KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor)
A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: TÜNDÉRKERESZTANYA (Orlai Produkció – Harlekin Báb-színház, Eger, rendezte: Csató Kata)
A legjobb női főszereplő: KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) és TÖRÓCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Kaposvár)
A legjobb férfi főszereplő: FEKETE ERNŐ (*Othello*, Vígyszínház; *A kétféjű fenevad*, Katona József Színház; *Mennyekbe vágató prolibusz*, Sufni)

A legjobb női mellékszereplő: HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház)
A legjobb férfi mellékszereplő: MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház)
A legjobb díszlet: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária)
A legjobb jelmez: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari)
A legjobb színházi zene: KOVÁCS MÁRTON (*Úri muri*, Nemzeti Színház; *Az elveszett levél*, Pécs; *A falu rossza*, Kaposvár)
A legígéretesebb pályakezdő: ÖTVÖS ANDRÁS (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház; *Csörgess meg!*, Eger)
Különdíj: ALFÖLDI RÓBERT (a Nemzeti Színház megújításáért)

AZ ELSŐ HARMINC

Felnőtt és felelős játékunk, A Színkritikusok Díja az idén harmincadik éves. A díj súlyát az összeadó kritikus energiák, a sokévi egyéni tapasztalat s a mögöttük lévő számtalan betű – a kritika adja. A szavazatok egyénileg különböző irányokba mutatnak, de ezekből az irányokból, kéttucatnyi szavazó véleményéből áll össze az eredmény. A voksolás szabályai idén sem változtak: a díjra a Színházi Kritikusok Céhének tagjai szavaznak, amennyiben az adott évadban megtekintettek legalább kilencven új magyar bemutatót – ezt a számot felsőbb hatóság nem ellenőrzi, ki-ki a saját lelkiismerete szerint jár el. Sok vagy kevés ez a kilencven?

Hobbinak nyilván sok.

Szakmának még akár kevés is lehet, hiszen hét-nyolcszáz bemutató van egy évben, s csak a független vagy gyerek-színházi előadások is kitesznek másfélszázat. Így az is eleve minősít mindannyiunkat, hogy mit nézünk meg, mire kapunk felkérést kritikáirásra.

Hogy mi volna a mi díjunk súlya, mit halmozott fel a harminc év alatt eszmei-szellemi tőkeként – ezt mi kérdezhetnénk a színházi szakmától. Nektek mennyit ér?

Bízunk abban, hogy a díj továbbra is megőrzi mindkét tulajdonságát: könnyedségét és komolyságát. Az egyes szavazatokat ki-ki felelősen, a legjobb tudása szerint adja le, még ha mindannyian foglyai vagyunk is saját ízlésünknek, elvárásainknak, tapasztalatunknak, életko-

runknak. A végeredményben pedig mindig benne rejlik a számok csalfa esendősége, a matematika s a pontok összeadásának kegyetlensége, és semmiképp sem kereshetünk benne valami abszolút igazságot.

A díj számunkra is megőrizte azt a tisztségét, amelyet elődeinktől örököltünk: nem egyeztetünk, és nem befolyásoljuk egymást, hogy majd a végeredményre rácsodálkozhatunk. Többek között ez adja díjunk hitelességét, és ezt közvetítjük az új belépők, a fiatal kritikusok számára, az idei év három első szavazójának is.

Ez a harmincas szám nekünk másként is fontos. A Kritikus Céh 2009 szeptemberében választott új elnökséget, melynek mindhárom tagja a harmincas éveiben jár. A Céhnek tehát sohasem volt ennyire fiatal elnöksége, és jelenlétünk idősebb pályatársaink mellett azt is jelzi: nemzedékváltás zajlik le a színházi kritikában. Soha ennyi fiatal nem számlált eddig soraiban a tagság, s e jelenség előnyeit és hátrányait egyszerre érezzük – és érezhetik azok, akikről a kritikusok írnak és döntenek. A dermedt és válságos kilencvenes évek után, amikor szinte alig avathattunk új belépő kritikus-kollégát, a 2000-es évek második fele meghozta az új nemzedéket, amelyet főként a szaklapok és a Hájónapló Műhely neveltek ki.

A nagyjából két évtizede zajló folyamatok most valamiféle (átmeneti) nyugvópontra értek. Ahogy az itt közölt az OSZMI, a Céh és a lap kezdeményezésére készült, Szabó István által megfogalmazott, a kritikusok-

ról és a kritikáról szóló tanulmányból is kiderül, ma valamennyi, magát színikritikusként meghatározó, többségében a Céh tagjaként működő szakíró valójában olyan hobbikritikus, aki elsődlegesen nem ebből a tevékenységéből él. Ma már (tegyük hozzá) senkit nem foglalkoztat a lapja vagy orgánuma pusztán írásaiért, s a kritikusnak még akkor is van civil, megélhetését biztosító egyéb foglalkozása, ha több helyre ír. Mindannyian a függetlenség üdítő szabadságát élvezük, s meglepő, hogy vannak fiatalok, akik ezt a bizonytalansággal teli életpályát választják. A kritika nem intézményesült, a kritikusok pedig nem alkalmazottak – a színházi szakma vagy intézményrendszer egyetlen más típusáról sem mondható el ugyanez, legyen szó művészeti vezetőről vagy öltöztetőről. Mintha a kritika nem megélhetés, hanem habitus kérdése volna. Felnőtt és felelős játék, de nem egzisztén-

cia. Nyomasztó kötelekek helyett a szabadság választása. Mindennek ellenére nincs jól ez így, hiszen a kritikusnak is meg kéne élnie a munkájából. Tenni kellene a változásért, nem csak nekünk.

Új elnökségünk megpróbált párbeszédet kezdeni ott, ahol erre társ mutatkozik. Megpróbált nyitni kifelé, a színházak és közönségük felé, s befelé, a tagság felé, hogy a lapok és kritikusok közti éles versenyhelyzet ellenére meg lehessen találni azt, ami közös bennünk, hogy együtt beüljünk egy kisbuszba, és elinduljunk, ahova csak lehet, színházat nézni, minél többször. Hogy ki tudjuk mondani azt, amit A Színikritikusok Díja által minden évben kinyilvánítunk: ez a *mi* díjunk.

Tompa Andrea
Jászay Tamás
Rádai Andrea

BOGÁCSI ERZSÉBET

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: MACSKAJÁTÉK (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)

A legjobb rendezés: MESÉL A BÉCSI ERDŐ (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: –

A legjobb független színházi előadás: –

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: –

A legjobb női főszereplő: MOLNÁR PIROSKA (*Macskajáték*, Örkény Színház) – KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – CSOMÓS MARI (*Macskajáték*, Örkény Színház)

A legjobb férfi főszereplő: KULKA JÁNOS (*Lear király/Ármány és szerelem*, Nemzeti Színház) – NAGY ERVIN (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: KERÉKES ÉVA (*Macskajáték*, Örkény Színház) – MOLNÁR PIROSKA (*Ármány és szerelem*, Nemzeti Színház) – TÓTH ANITA (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: CSUJA IMRE (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – BEZERÉDI ZOLTÁN (*A szerelem diadala/Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház) – JORDÁN TAMÁS (*Macskajáték*, Örkény Színház)

A legjobb díszlet: A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, tervezte: Khell Zsolt)

A legjobb jelmez: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, tervezte: Ignjatovic Kristina) – A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, tervezte: Szakács Györgyi)

A legjobb színházi zene: NAFTALIN/KASIMIR ÉS KAROLINE (Radnóti Színház/Örkény Színház, Darvas Ferenc)

A legígéretesebb pályakezdő: BÁNFALVI ESZTER (*Ármány és szerelem*, Nemzeti Színház)

Különdíj: –

Rendszerint kemény dió a döntés. Akkor is bajos választani, ha szerény a választék. De akkor is, ha a jelölést a bőség zavara bonyolítja. Ez idén mégis könnyebben ment a voksolás.

Nem tépelődtem hónapok hosszát, talállok-e makulátlan új magyar drámát. Évadok során alig-alig leltem olyant, amelyik e műfajnak valóban megfelelné. Most beláttam, hogy fölösleges a drámaként ajánlott, szeszélyesen szerkesztett, dialogizált szövegeket is latolgatni, amelyek elárasztják színpadjainkat. Nem utolsó sorban az alternatív produkciókat, amelyeknek becsebbjei

kínálnak gondolatot, a gyengébbjei inkább csak „feelinget”, ami takargatja a szakmai hiányosságokat, nemcsak az írómesterségét. Nem mintha a formásabb szórakoztató produktumok kielégítenék a maximalista igényeket. Holott éppen ilyen elvárást kellene mindannak kielégítenie, ami felkerül a szavazólistákra. Vagyis nem kutattam a végtelenségig, kilátástalanul a „legjobbakat”.

Amúgy nem kellett törnöm a fejem. Vagyis egy apró gondom mégiscsak volt. Ahogy mérlegeltem a látottakat, gyakorta jutottam ugyanoda. Az Örkény Színházhoz. De lehet ennyi mindent jelölni onnan? Miért ne lehetne? Szinte válaszolt tanakodásomra a POSZT, amely díjesővel honorálta e társulatot. S az évadzárás előtt „pótoltam be” a *Macskajátékot*, ami végképp döntött. Jobbnál jobb alakítások a játék minden pontján, aznap már-már operettsikerű, alighanem beérett előadásban. (Noha – az elhunyt Végvári Tamás helyébe lépő – Jordán Tamásnak még nem lehetett módja szerepét érelnie, mégis őtőle talán sosem látott karaktert mutatott, egy pajzán, bővérű és komédiáslelkű Csermlényi Viktort. Azért szólok éppen róla a – jelölt és nem jelölt, de jeles – színészek mezőnyéből, mert azok, akik a színjátékot korábban nézték, őt még nem láthatták.) A remeklők sora vezetett el a gondolat-hoz, hogy a *Macskajáték* méltó volna „a legjobb előadás” díjára. Amint a színészek a fő támaszai „a legjobb rendezésre” érdemes *Mesél a bécsi erdő*nek is.

Öröm, hogy a kritikusok díja már zenét is méltányolhat. Bizonyos voltam, hogy első ízben Darvas Ferencre kell szavaznom, aki évtizedek óta meghatározó személyisége a színházi zenének, s két bemutatója volt az évadban. A Radnóti Színházban a *Naftalin*, az Örkény Színházban pedig a *Kasimir és Karoline*, amelynek zenei darabjai átiratok, de személyessé teszi Darvas Ferenc zongorajátéka is. (Lehet, hogy finomodhatna e kategória értelmezése, és pedig zenei előadói, zenészi teljesítményekkel. Ezek a komponistától nemegyszer elválaszthatatlanok, éppen a színházakban. Példázhatja az egész Darvas család, Darvas Benedek, Darvas Kristóf is.)

A kevesebb gyakran több. A szavazólap üresen hagyott sorainak is van mondandójuk. S akire voksoltam, arra kétség nélkül tettem.

BÓTA GÁBOR Népszava

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, rendezte: Mohács János) – A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – ÚRI MURI (Nemzeti Színház, rendezte: Bezerédi Zoltán)

A legjobb rendezés: A REVIZOR (Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, Bagó Bertalan) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, Bagossy László) – LILIAM (Csíki Játékszín, Csíkszereda, Victor Ioan Frunză)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: NAFTALIN (Radnóti Színház, rendezte: Szabó Máté) – CSÖRGESS MEG! (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Máté Gábor) – ANCONAI SZERELMESEK (Komáromi Jókai Színház, rendezte: Lévy Adina)

A legjobb független színházi előadás: KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor) – THE BEACH (Kosztolányi Dezső Színház, Szabadka, Urbán András Társulata, rendezte: Urbán András) – MADY-BABY (Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház, rendezte: B. Fülöp Erzsébet)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: TEKERGŐ (Kolibri Színház, rendezte: Novák János) – REPÜLÉSI LECKE KEZDŐKNEK (ESZME, Vaskakas Bábszínház, Győr, rendezte: Tengely Gábor) – A KIS HABLEÁNY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Kelemen József)

A legjobb női főszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – KERESKÉS ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – POLYÁK LILLA (*Rebecca*, Budapesti Operettszínház)

A legjobb férfi főszereplő: KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – PÁLFFY TIBOR (*A mizantrop*, Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház) – STOHL ANDRÁS (*Úri muri*, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Mein Kampf*, Nemzeti Színház) – VICEI NATÁLIA (*Safe House*, Szabadkai Népszínház Magyar Társulata) – BAKÓ MÁRTA (*Hamlet*, József Attila Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – BLASKÓ PÉTER (*Dogville*, Bárka Színház) – GYABRONKA JÓZSEF (*Naftalin*, Radnóti Színház)

A legjobb díszlet: HÁRÚN ÉS A MESÉK TENGERE (Budapest Bábszínház, tervezte: Julija Skuratova) – KUTYAKERINGŐ (Kamra, tervezte: Gothár Péter) – ÜBÜ KIRÁLY (Maladype Színház, tervezte: Fátol Kamilla)

A legjobb jelmez: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Ignjatovic Kristina) – MINDENT ANYÁMRÓL (Pesti Színház, rendezte: Marina Sremac) – CIRCUS HUNGARICUS (Békés Megyei Jókai Színház, rendezte: Petrovski Árpád)

A legjobb színházi zene: ÚRI MURI (Nemzeti Színház, Kovács Márton) – BOHÉMÉLET (Örkény Színház, Matkó Tamás) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, Darvas Ferenc)

A legígéretesebb pályakezdő: POLGÁR CSABA (*Bohémélet*, Örkény Színház) – FÖLDI ÁDÁM (*Bánk bán – junior/Mein Kampf*, Nemzeti Színház) – TAKÁCS NÓRA DIÁNA (*Bohémélet*, Örkény Színház)

Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház elmúlt két évéért – TAKÁCS VERÁNak a gyerekshinaz.hu portál működtetéséért – BÁTOR TAMÁSnak a Miskolci Nemzetközi Operafesztivál szervezéséért

Bizonyos rubrikákat kapásból kitöltöttem. Az például egyáltalán nem volt kétséges, hogy Törőcsik Mari írom be a legjobb női főszereplőnek. A *Naphosszat a fákon* előadásában kemény volt, szikár, mégis rafináltan nőies, taszító és vonzó, ezerarcú, anélkül, hogy esztrádszerűen a különböző színeit igyekezett volna mutatni. Lenyűgözött egy formátumos, de számomra csak kevés pontján lenyűgöző produkcióban. Az sem volt dilemma tárgy, hogy Kerekes Éva is felkerül a listára, hiszen

a mosolygó, szívélyesnek látszó aljasságot magától értetődő természetességgel mintázta meg. Polyák Lilla pedig egy alapvetően lágyabb, szórakoztató előadásban mesebeli gonoszként volt képes tényleg félelmetes lenni, jó énekesi és színészi teljesítményt nyújtva. Mohácsi János és Bagó Bertalan nagyon telibe találják azt a perpatvarral, korrupcióval, totális káosszal teli világot, amelyben élünk, anélkül, hogy aktuálpolitizálnának. Lázás munkára serkentik a társulatot, amelynek ha nem is feltétlen kiegyenlített a teljesítménye, de lendülete, hevülete, közlendője van.

Nem sokat kellett töprengenem a zenés/szórakoztató kategórián sem. Az élvezőnyben megfelelő volt a felhozatal. A *Naftalin* elegáns, virgonc, hagyományokra építő, de azokat fantáziával újragondoló, eleven produkció. A *Csörgess meg!* virtuóz játékosággal, az egri csapat egyéniségeire építő, remek összmunkával, irigylésre méltó alkotókedvvel készült. Ég és föld választja el a sok rutinra, biztos fogásokra építő, ezerszámra gyártott szórakoztatóipari termékeket ezektől a produkcióktól.

Temérdekszer unatkoztam ebben a szezonban is a szándék és értelem nélküli produktumokon, miközben jó látni, hogy például az Örkény Színházban mostanra igazán beérett az eddigi munka, ha nem is kiváló minden előadásuk, de mindegyik érdeklődésre tarthat számot. Meglepően nívós volt Kaposváron a Gyermekszínházi Biennále, akár érdemelhetne különdíjat is. A győri Vaskakas Bábszínház több izgalmas produkcióval is jeleskedett, például játékosan eleven csecsemőszínházzal, amiben egyelőre nálunk a Kolibri verhetetlen. A *Tekergőben* ezúttal úgy sikerült asszociációkban gazdag Orbán Ottó-verseket feldolgozni, hogy az a karonulóknek és a felnőtteknek egyaránt élmény. Ahogy sokak számára élmény a Miskolci Nemzetközi Operafesztivál is, az ember ott Európa szerencsésebb felén érzi magát. Idén az árvíz közepette és a támogatás meglehetősen hektikus volta miatt különösen hősies volt a megszervezése. Ahogy sajnos a megcsappant támogatás miatt mind hősiesebb alternatív együttesben dolgozni. Ezért különösen öröm, hogy az amúgy is megerősödött temesvári Csiky Gergely Színházban, vagyis egy kőszínházban létrejöhet olyan struktúrán kívüli, egyéni lelkesedésből született produkció, mint amilyen a *Mady-baby*. A Nemzetiben viszont éppen az a jó, hogy összeállt egy ütőképes csapat, ez teszi például élménnyé az *Úri muri* amúgy nem tökéletes színházi adaptációját.

Közel sem volt kiemelkedő az elmúlt évad, de azért születtek benne értékek, ennél jóval többre az előttünk álló szezonban sem számíthatunk.

Schiller Kata felvétele

A LEGJOBB ÚJ MAGYAR DRÁMA:
Háy János: Völgyhíd

BUDAI KATALIN
OKM (NEFMI)

- A legjobb új magyar dráma:** SZÁLINGER BALÁZS: OIPIPUSZ GYERMEKEI – HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD – PODMANICZKY SZILÁRD: ALBERT EINSTEIN PAPRIKÁS KRUMPLI
- A legjobb előadás:** KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – A REVIZOR (Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan)
- A legjobb rendezés:** KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, rendezte: Zsótér Sándor) – MADY-BABY (Temesvári Csiky Gergely Színház, rendezte: B. Fülöp Erzsébet)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** CSÖRGESS MEG! (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Máté Gábor) – ÁJLÁVJÚ (Temesvári Csiky Gergely Színház, rendezte: Puskás Zoltán) – HEGEDŰS A HÁZTETŐN (Vígyszínház, rendezte: Eszenyi Enikő)
- A legjobb független színházi előadás:** TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, rendezte: Gergye Krisztián) – SZUTYOK (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla) – GYÁSZ (Tűnet Együttes, Katona József Színház, rendezte: Szabó Réka)
- A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás:** –
- A legjobb női főszereplő:** TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – BÁTORI ÉVA (*A rózsalovag*, Magyar Állami Operaház) – GYÖRGYI ANNA (*Guppi*, Centrál Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** KISS ERNŐ (*A revizor*, Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg) – MOKOS ATTILA (*Három nővér*, Komáromi Jókai Színház) – STOHL ANDRÁS (*Úri muri/Vadászjelenetek Alsó-Bajorországból*, Nemzeti Színház)
- A legjobb női mellékszereplő:** HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – FULLAJTÁR ANDREA (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház) – GUBÁS GABI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** BIRÓ JÓZSEF (*Három nővér*, Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata) – KOCSIS GERGELY (*Kutyakeringő*, Katona József Színház) – SZERVÉTT TIBOR (*Naftalin*, Radnóti Színház)
- A legjobb díszlet:** A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Cziegler Balázs) – ÚRI MURI (Nemzeti Színház, tervezte: Menczel Róbert) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária)
- A legjobb jelmez:** ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE/OIPIPUSZ GYERMEKEI (Örkény Színház/Radnóti Színház, tervezte: Benedek Mari) – BOHÉMÉLET (Örkény Színház, tervezte: Szakács Györgyi)
- A legjobb színházi zene:** TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, Philipp György) – ÚRI MURI (Nemzeti Színház, Kovács Márton) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, Vajdai Vilmos)
- A legígéretesebb pályakezdő:** NAGY PÉTER (*A revizor*, Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg) – PETRIK ANDREA (Radnóti színház- és új színházbeli szerepeiért) – BORBÉLY B. EMÍLIA (temesvári szerepeiért)
- Különdíj:** GÁL TAMÁS színésznek, egyszersmind az Epopteia társulásnak az elmúlt évad országjárásain előadott valamennyi összeállításáért (Arany-, Petőfi-, illetve Griskovec: *Hogyan ettem kutyát*) – VIDOVSZKY GYÖRGYnek a Bárka Színházban végigvitt következetes, ifjúsági színjátékot létrehozó munkásságáért – ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház arculatát meghatározó minőségi munkájáért

Tavaly – bár a kötelezően nézendő mennyiség rendezés megvolt – nem szavaztam, mert kevesebb volt a vidéki előadás a repertoáromban. (Viszont megfelelő rálátásom volt a báb- és gyermekelőadásokra, idén viszont, sajnos, ez elmaradt, amit nem győzők sajnálni,

de a nem „életvitelszerűen” kritikusnak nehéz az időpont-egyeztetés.) Két évvel ezelőtt is Richard Straussnak, az *Elektrán*nak köszönhettem az évad legnagyobb élményét, s ebben az évadban is neki, illetve Bátoriné Éva Tábornagné-alakításának *A rózsalovagban*. Ezzel és Törőcsik Marival, amint a kicsi hátizsákkal a hátán lekucorodik hálóingben a színpadi deszkára: már – abszurd módon – boldog vagyok, ha mást nem láttam volna is.

És megmarad még, néhány más mellett, sokáig a Cirkuszban látott *UrbanRabbits*-es francia gyerekek laza, utcakölykös virtuozitása is, ahogy a nehézségeket suhanctrükköknek tüntették föl.

Hasonlóképpen szeretném, ha legalább ily módon, apró nyomként az is rögzülne, hogy jó volt látni a szekszárdi színház megújulását, egy nagyon ígéretes *Komám-asszony*, hol a *stukker*-előadással, Békéscsabán is sok minden történik, ahogy Sepsiszentgyörgyön és érezhetően Szatmárban s Komáromban is, s egészen pazar évada volt az Örkény Színháznak. Ugyanakkor most, hogy pergetem a jegyzeteimet, még inkább nyomaszt, hogy függőlegesen és nem vízszintesen vannak az oszlopok.

CSÁKI JUDIT
Magyar Narancs; Revizor

- A legjobb új magyar dráma:** –
- A legjobb előadás:** A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – MESÉL A BÉCSI ERDŐ (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – VADÁSZJELENETEK ALSÓ-BAJORSZÁGBÓL (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert)
- A legjobb rendezés:** OIPIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Ruzsnyák Gábor) – A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, Koltai M. Gábor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, Rába Roland)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – NAFTALIN (Radnóti Színház, rendezte: Szabó Máté) – SPAMALOT (Madách Színház, rendezte: Szirtes Tamás)
- A legjobb független színházi előadás:** CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – A HELY, AHOVÁ TARTOZUNK (Space Színház, rendezte: Arday Petra) – LORENZACCIO (Maladype Színház, rendezte: Zsótér Sándor)
- A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás:** TÜNDEKERESZTANYA (Orlai Produkciós Iroda; Harlekin Bábszínház, Eger, rendezte: Csató Kata) – HELLÓ, NÁCI! (Kolibri Pince, rendezte: Tóth József)
- A legjobb női főszereplő:** KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – JORDÁN ADÉL (*A szerelem diadala*, Katona József Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** FEKETE ERNŐ (*A kétféjű fenevad/Othello*, Katona József Színház/Vígyszínház) – KULKA JÁNOS (*Lear király/Esőember*, Nemzeti Színház/Orlai Produkciós Iroda, Belvárosi Színház) – KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház)
- A legjobb női mellékszereplő:** BÁSTI JULI (*Vadászjelenetek Alsó-Bajorországból*, Nemzeti Színház) – SZIRTES ÁGI (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** POLGÁR CSABA (*Bohémélet/Chicago*, Örkény Színház/HOPPart) – EPRES ATTILA (*Mindent anyámról*, Pesti Színház) – LENGYEL FERENC (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház)
- A legjobb díszlet:** ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, tervezte: Bagossy

Levente) – A REVIZOR (Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, tervezte: Vereckei Rita)

A legjobb jelmez: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Füzér Anni) – A SZERELEM DIADALA/BOHÉMÉLET (Katona József Színház/Örkény Színház, tervezte: Szakács Györgyi) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, tervezte: Ignjatovic Kristina)

A legjobb színházi zene: AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, Kovács Márton)

A legígéretesebb pályakezdő: BÁNFALVI ESZTER (Nemzeti Színház, *Ármány és szerelem*) – TAKÁCS NÓRA DIÁNA (Örkény Színház, *Bohémélet*)

Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház profiljának újrafogalmazásáért

(*Boldogtalanok*, Radnóti Színház) – TÖRÖCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár)

A legjobb férfi főszereplő: FEKETE ERNŐ (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház) – KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – SINKÓ LÁSZLÓ (*Mein Kampf*, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: MOLNÁR PIROSKA (*Vadász-jelenetek Alsó-Bajorországból*, Nemzeti Színház) – SZANDTNER ANNA (*Macskajáték*, Örkény Színház) – BOZÓ ANDREA (*Csörgess meg!*, Gárdonyi Géza Színház, Eger)

A legjobb férfi mellékszereplő: OLT TAMÁS (*Lear király*, Móróc Zsigmond Színház, Nyíregyháza) – SZERVÉT TIBOR (*Naftalin*, Radnóti Színház) – POLGÁR CSABA (*Bohémélet*, Örkény Színház)

Koncz Zsuzsa felvétele

CSIZNER ILDIKÓ

A legjobb új magyar dráma: MÁRTON LÁSZLÓ: A TÖRÖTT NADSZÁL – ESTERHÁZY PÉTER: HARMINCHÁROM VÁLTOZAT HAYDN-KOPONYÁRA – PEER KRISZTIÁN: GYÁSZ

A legjobb előadás: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – LEAR KIRÁLY (Móróc Zsigmond Színház, Nyíregyháza, rendezte: Telihay Péter)

A legjobb rendezés: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – A REVIZOR (Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan) – CSÖRGESS MEG! (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Máté Gábor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: NAFTALIN (Radnóti Színház, rendezte: Szabó Máté) – HEGEDŰS A HÁZTETŐN (Vígyszínház, rendezte: Eszenyi Enikő) – MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor)

A legjobb független színházi előadás: TÉBOLY THÉBÁBAN (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás) – KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor) – ÜBŰ KIRÁLY (Maladype Színház, rendezte: Balázs Zoltán)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: VÖLGYHÍD (Kolibri Színház, rendezte: Bagossy László) – ISTENTELEN IFJÚSÁG (Bárka Színház, rendezte: Vidovszky György) – ROZI AZ ÉGEN (Budapest Bábszínház, rendezte: Tengely Gábor)

A legjobb női főszereplő: KEREKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – PETRIK ANDREA

A LEGJOBB ELŐADÁS: A kétfejű fenevad
Máté Gábor rendezésében (Katona József Színház)

A legjobb díszlet: OTHELLO (Vígyszínház, tervezte: Árvai György) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDESE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – LILÍOM (Magyar Színház, tervezte: Csanádi Judit)

A legjobb jelmez: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, tervezte: Ignjatovic Kristina) – NAFTALIN (Radnóti Színház, tervezte: Szakács Györgyi) – A KAMÉLIÁS HÖLGY (Gárdonyi Géza Színház, Eger, tervezte: Földi Andrea)

A legjobb színházi zene: NAFTALIN (Radnóti Színház, Darvas Ferenc) – ÁRMÁNY ÉS SZERELEM (Nemzeti Színház, Bella Máté) – A TÖRÖTT NADSZÁL (Gárdonyi Géza Színház, Eger, Melis László)

A legígéretesebb pályakezdő: PÁLMAI ANNA (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – ÖTVÖS ANDRÁS (*Csörgess meg!*, Gárdonyi Géza Színház, Eger) – BÁNFALVI ESZTER (*Bánk bán – junior*, Nemzeti Színház)

Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház megújításában elért eredményeiért – GÁSPÁR ILDIKÓ dramaturgi munkájáért az Örkény Színházban és a Budapest Bábszínházban – TAKÁCS VERÁNAk a gyermekszínházi portál létrehozásáért és működtetéséért

A futball-világ bajnokság évében engedjétek meg, hogy megjegyzéseimhez ezt a sportágat hívjam segítségemre.

gül. Már csak azért is, mert csakúgy, mint a focihoz, a színházhoz is mindenki ért. Sőt, mintha szidalmazásukban is sorstársak lennének. És időnként temetik mindkettőt, ahogy megtette Szabó Réka a Katona József Színház Kamrájában őszintén szórakoztató-elgondolkodtató, színészei attraktivitására építő Gyász-előadásában. Sajnos, nem fért fel a dobogómra, mint ahogy a Stúdió „K”-ban játszott *A Danton-ügy*, a nyíregyházi Tizenkét dühös ember (mindkettő Koltai M. Gábor rendezése), a Vígszínház *Othelloja* (Eszenyi Enikő jegyezte), a Bárka/MU Színház *Trilógia-tanulmánya* (Gergye Krisztián produkciója) vagy az egriek *Kaméliás hölgye* a táncos-koreográfus Barta Dóra irányításában. Az évadot az ingadozó teljesítmény jellemezte. A kimagasló produkciókat csapnivaló játék követte. Még azoknál a társulatoknál is, amelyeknél megszoktuk-elvártuk a folyamatos csúcson járást. Egy új igazolás vagy egy koncepcióval bíró tréner biztosan segítene. Az Örkény Színház és az egri Gárdonyi Géza Színház jelentett számomra üdítő kivételt. Jó volt a „meccseikre” járni, izgalmasság, élvezetes játékok nem nélkülöztek a játék savaborsát, a szívet-lelket melengető gólokat.

Élvezem, ha valaki lát a pályán, nem önző, ha megoldásaira csettinteni lehet. A spanyol Xavi és Iniesta játékáért élek-halok. Ezért is nyert nálam toronymagasan ebben az évben Fekete Ernő. Irányítóként (*A kétfejű fenevadban* és az *Othelloban*) vagy befejező csatárként (a *Mennyekbe vágató prolibuszban*) egyaránt megállta a helyét. De a tágabb keretben ott volt Kuna Károly *A Danton-üggyel*, Máté Gábor *A szerelem diadalával*, Kulka János az *Esőemberrel*, Nagy Péter *A revizzorral* vagy Rezes Judit a *Gyásszal*, Fullajtár Andrea a *Mesél a bécsi erdővel*, Hámori Gabi a *Kasimir és Karolinéval*, Járó Zsuzsa a *kaméliás hölgygel* és Takács Kati a *Szerelemmel*.

Egy csapat játékstílusát az edzője határozza meg. Tehetségeket ítélhet kudarcra egy Domenech. Épp ezért tartom sokra Alföldi Róbert Nemzeti tizenegyét. Merész taktikájával a MűPától a színház festőműhelyéig sorra hozta a győzelmeket. Igazságtalan lennék, ha nem említeném meg Mácsai Pál és Csizmadia Tibor megbízhatóan jó csapatát, Eszenyi Enikő nézőformáló nyitott színházát. Külön-különdíjam az övék.

Jövőre nem lesz VB. Lenne idő a kísérletezésre, a csapatépítésre, az örömfocizásra, a fiatalok helyzetbe hozására. A játszótéren és a Camp Nouban egyaránt. A nézők és a tudósítók egybehangzó meglepedésére.

DÖMÖTÖR ADRIENNE

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, rendezte: Mohácsi János) – 20/20 (Yorick Stúdió, Marosvásárhely; dramAcum, Bukarest, rendezte: Gianina Cărbunariu)

A legjobb rendezés: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – LILÍOM (Csíki Játékszín, Csíkszereda, rendezte: Victor Ioan Frunză) – A MIZANTRÓP (Tamási Áron Színház, Sepsiszentgyörgy, rendezte: Bocskári László)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: NAFTALIN (Radnóti Színház, rendezte: Szabó Máté) – A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – JÁTÉK A KASTÉLYBAN (Vígszínház, rendezte: Marton László)

A legjobb független színházi előadás: SZUTYOK (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla) – TÉBOLY THÉBÁBAN

(Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás) – KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: TÜNDÉRKERESZTANYA (Harlekin Bábszínház, Eger; Orlai Produkciós Iroda, rendezte: Csató Kata) – ROZI AZ ÉGEN (Budapest Bábszínház, rendezte: Tengely Gábor)

A legjobb női főszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – ELOR EMINA (*Az ember tragédiája*, Újvidéki Színház) – SZORCSIK KRISZTA (*Dogville*, Bárka Színház)

A legjobb férfi főszereplő: FEKETE ERNŐ (*A kétfejű fenevad/Mennyekbe vágató prolibusz/Othello*, Katona József Színház/Vígszínház) – GÁL TAMÁS (*A nagyidai cigányok*, Epopteia, Dunaszerdahely) – SINKÓ LÁSZLÓ (*Mein Kampf*, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: VICEI NATÁLIA (*Safe House*, Szabadkai Népszínház Magyar Társulata) – KERÉKES ÉVA (*Macskajáték*, Örkény Színház) – TAKÁCS NÓRA DIÁNA (*Bohémélet*, Örkény Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – LÁSZLÓ CSABA (*A dög*, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata) – EPRES ATTILA (*Mindent anyámról*, Pesti Színház)

A legjobb díszlet: HÁROM NÓVÉR (Komáromi Jókai Színház, tervezte: Jozef Ciller) – NAPHOSSZAT A FÁKON (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Antal Csaba) – AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, tervezte: Fodor Viola)

A legjobb jelmez: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FEL-EMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – EGY, KETTŐ, HÁROM/AZ IBOLYA (Pesti Színház, tervezte: Füzér Anni) – AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, tervezte: Remete Kriszta)

A legjobb színházi zene: –

A legígéretesebb pályakezdő: MÉSZÁROS PIROSKA (Nemzeti Színház) – BENEDEK ÁGNES (Csíki Játékszín, Csíkszereda) – TAR RENÁTA (Komáromi Jókai Színház)

Különdíj: MÁCSAI PÁLnak az Örkény Színház megteremtéséért és magas színvonaláért – ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház megújításáért – ESZENYI ENIKŐnek a Pesti Színház profiljának alakításáért

GABNAI KATALIN

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: KUPIDÓ – HAY JÁNOS: VÖLGYHÍD

A legjobb előadás: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – DOGVILLE (Bárka Színház, rendezte: Anger Zsolt) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor)

A legjobb rendezés: KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor) – CSÖRGENY MEG! (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Máté Gábor) – TISZÁNTÜLI EMANUELLE (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Gálfi László)

A legjobb független színházi előadás: ÜBÜ KIRÁLY (Maladype Színház, rendezte: Balázs Zoltán) – ÁRVÁCSKA (Karinthy Színház, Nemes Nagy Ágnes Humán Szakközépiskola, rendezte: Vidovszky György) – A VÉGZETES SZERELEM JÁTÉKA (Soltis Lajos Színház, rendezte: Katona Imre)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: TEKERGŐ (Kolibri Színház, rendezte: Novák János) – VÖLGYHÍD (Kolibri Színház, rendezte: Bagossy László) – MOSTOHÁK (Apró Színház, rendezte: a kollektíva)

A legjobb női főszereplő: HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – SZORCSIK KRISZTA (*Dogville*, Bárka Színház)

A legjobb férfi főszereplő: KULKA JÁNOS (*Lear király/Esőember*, Nemzeti Színház/Orlai Produkciós Iroda, Belvárosi Színház) –

FEKETE ERNŐ (*A kétfejű fenevad/Othello*, Katona József Színház/Vígszínház) – **SZANITTER DÁVID** (*Helló, náci!*, Kolibri Színház)

A legjobb női mellékszereplő: **ÓNODI ESZTER** (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház) – **PÁLMAI ANNA** (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház) – **LŐRINCZ ÁGNES** (*Veszett fejsze*, Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata)

A legjobb férfi mellékszereplő: **MÁTÉ GÁBOR** (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – **REVICZKY GÁBOR** (*Az ibolya*, Pesti Színház) – **RUSZINA SZABOLCS** (*Helló, náci!*, Kolibri Színház)

A legjobb díszlet: **ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE** (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – **KASIMIR ÉS KAROLINE** (Örkény Színház, tervezte: Bagossy Levente) – **HÁROM NŐVÉR** (Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata, tervezte: Khell Zsolt)

A legjobb jelmez: **KASIMIR ÉS KAROLINE** (Örkény Színház, tervezte: Ignjatovic Kristina) – **BÓRHÁRTYA** (Természetes Vészek Kollektíva, tervezte: Szűcs Edit) – **LEAR KIRÁLY** (Nemzeti Színház, tervezte: Izsák Lili)

A legjobb színházi zene: **KASIMIR ÉS KAROLINE** (Örkény Színház, Darvas Ferenc) – **CIRCUS HUNGARICUS** (Budapesti Kamaraszínház, Madarász Gábor) – **BERZSIÁN ÉS DIDEKI** (Nemzeti Színház, Bella Máté)

A legígéretesebb pályakezdő: **TAKÁCS NÓRA DIÁNA** (*Bohémélet/Kupidó*, Örkény Színház/Orlai Produkciós Iroda) – **ÖTVÖS ANDRÁS** (*Csörgess meg!*, Gárdonyi Géza Színház, Eger) – **BORBÉLY B. EMÍLIA** (*Mady-Baby*, Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház)

Különdíj: **GÁL TAMÁS**nak *A nagyidai cigányok* című produkciójáért a Dunaszerdahelyi Epopoia Társulás műhelyében – **TAKÁCS VERA** főszerkesztőnek a gyermekszínház.hu oldal létrehozásáért – **GÁSPÁR ILDIKÓ**nak dramaturgiai munkáiért az Örkény Színházban (*Macskajáték, Kasimir és Karoline*)

Az évad meghatározó eseménye volt a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház váratlan erejű *Boldogtalanok*-produkciója Koltai M. Gábor rendezésében, Vereckei Rita könnyen gördülő, lila és barnás árnyalatokban tartott magas csipkefalával. Megrázó és szenvedélyes közéleti színházat láthatunk a marosvásárhelyi Yorick Stúdió színészeinek *20/20* című előadásában, Gianina Cărbunariu rendezésében. Üdítő színfoltot jelentett a Katona

A LEGJOBB RENDEZÉS:

Kasimir és Karoline

Bagossy László rendezésében
(Örkény Színház)

József Színház Kamrájában látható Calderón-mű, *Az élet álom* remek csapatmunka eredményeként létrejött átírata, Kovács Dániel egyetemi hallgató rendezésében, Keresztes Tamás emlékezetes főszereplésével.

Nagyszerű élmény volt Fekete Ernő *Mennyekbe vágató prolibusz* című Weöres Sándor-kompozíciója, s csak ehhez mérhető az egészen más jellegű, ám ugyanúgy az előadó kivételes kisugárzásáról tanúskodó dunaszerdahelyi Arany János-produkció, Gál Tamás *A nagyidai cigányok* című estje.

A díjazásra javasoltak mellett az évad kiemelkedő alakításaihoz tartozik még Bezerédi Zoltán és Dankó István remek szolgálkettőse *A szerelem diadala* című játékban, Blaskó Péter nagyember-figurája a Bárka *Dogville*-jében, Lázár Kati mint Haydn anyja ugyanott, az Esterházy-darabban; Kubik Anna

Schiller Kata felvétele

Muskátnéja, Balsai Móni Julikája és Soltész Bözse Marikája a Magyar Színház *Liliomjában*, Scherer Péter félelmetes Elnök ura a *Kupidó* című Orlai-produkcióban, Nagy Péter bodorított hajú Hlesztakovja a zalaegerszegiek *Revizorjában*, Bányai Miklós önnön vérétől ájuldozó fiatalembere, Bozó Andrea szomorú szextelefonos nője, Kaszás Gergő szédelgő szerencsétlene és Görög László több figurája az egriek *Csörgess meg!* című mobilrevüjében, nem beszélve az ugyancsak egri operett, a *Maya* címszereplőjéről, Járó Zsuzsáról.

Az ifjúsági előadások közül kiemelkedő, bátor és izgalmas esemény volt a *tunde@csongor.hu* című táncjáték a nyíregyházi Mórincz Zsigmond Színház előadásában s Tóth József kiváló rendezői munkája a Kolibri Pince *Helló, náci!*-előadásában, valamint a Nemes Nagy Ágnes Humán Szakközépiskola *Romeo és Júlia*-előadása, Honti György rendezésében

A zenéket illetően: föltétlenül megjegyzendő a Nemzeti Színházban bemutatott, a próbamunka végén

sajnálatos módon elváltozott *Berzsián és Dideki* pompás zenéjét szerző Bella Máté neve és a Bárkában bemutatott *Nádas-Trilógia* zenéjét szerkesztő s társsaival előadó Philipp György munkája, de említést érdemel a Karinthy Színház és a Nemes Nagy Ágnes Humán Szakközépiskola *Árvácska*-produkciójának zenéje is Pap Gábortól és koreográfiája Gyevi Bíró Esztertől.

Nem lehet említés nélkül hagyni Fekete Péter Békéscsaba felvirágoztatása érdekében tett fantáziadús és eredményes vezetői erőfeszítéseit sem. Meglepő és tiszteletre méltó vállalkozás a Kabaré 24 Mikroszkóp színpadán bemutatott, új közönséget nevelő *Minden másképp van* című Karinthy-összeállítás Konter László tiszta kezű szerkesztésében és rendezésében.

Végül: a kiváló előadás után öröm volt átlapozni *A kétfejű fenevad* Ungár Júlia által szerkesztett gazdag műsorfüzetét.

Az évad legteljesebb színházi élménye a debreceniek *Fodrásznő* című produkciója volt számomra, amire szabályaink szerint nem lehet szavazni, mert az előző évad végének bemutatója volt. Sajnálom.

JÁSZAY TAMÁS Revizor

A legjobb új magyar dráma: PODMANICZKY SZILÁRD: ALBERT EINSTEIN PAPIKÁS KRUMPLI – HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD

A legjobb előadás: OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor) – A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, Bagossy László)

A legjobb rendezés: HÁT AKKOR ITT FOGUNK ÉLNI (Mórincz Zsigmond Színház, Nyíregyháza, Forgács Péter) – MÉSÉL A BÉCSI ERDŐ (Katona József Színház, Zsámbéki Gábor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, Rába Roland)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – SPAMALOT (Madách Színház, rendezte: Szirtes Tamás) – MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor)

A legjobb független színházi előadás: TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, rendezte: Gergye Krisztián) – A HELY, AHOVA TARTOZUNK (Space Színház, rendezte: Arday Petra) – BAKKHÁNSNŐK (Janus Egyetemi Színház, rendezte: Balogh Attila)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: HELLÓ, NÁCI! (Kolibri Színház, rendezte: Tóth József) – TÜNDÉRKERESZTANYA (Orlai Produkciós Iroda, Harlekin Bábszínház, Eger, rendezte: Csató Kata) – ASKA ÉS A FARKAS (Békés Megyei Jókai Színház, Békéscsaba, rendezte: Hernyák György)

A legjobb női főszereplő: KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon/Mein Kampf*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár/Nemzeti Színház) – ÓNODI ESZTER (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház)

A legjobb férfi főszereplő: KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – FEKETE ERNŐ (*Othello/A kétfejű fenevad/Mennyekbe vágató prolibusz*, Vígszínház/Katona József Színház) – KULKA JÁNOS (*Esőember /Ármány és szerelem*, Orlai Produkciós Iroda, Belvárosi Színház/Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – BÁSTI JULI (*Ármány és szerelem*, Nemzeti Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: KOVÁCS ZSOLT (*A falu rossza*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – EPRES ATTILA (*Mindent anyámról*, Pesti Színház) – POLGÁR CSABA (*Bohémélet/Chicago*, Örkény Színház/HOPPart)

A legjobb díszlet: OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Fodor Viola) – OTHELLO/MINDENT ANYÁMRÓL (Vígszínház/Pesti Színház, tervezte: Árvai György) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária)

A legjobb jelmez: OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Remete Kriszta) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, tervezte: Ignjatovic Kristina) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Füzér Anni)

A legjobb színházi zene: OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Rózsa Tamás) – TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, Philipp György) – AZ ELVESZETT LEVÉL/A FALU ROSSZA (Pécsi Nemzeti Színház/Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Kovács Márton)

A legígéretesebb pályakezdő: CZITOR ATTILA (Békés Megyei Jókai Színház, Békéscsaba) – SZALMA NOÉMI (Mórincz Zsigmond Színház, Nyíregyháza) – OROSZ ÁKOS (Maladype Színház)

Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház arculatának megteremtéséért – HALASI ZOLTÁNNak a *Rechnitz* és a *Kézimunka* című jelinek-szövegek fordításáért – NÁDASY ADÁMnak a *Lear király* új fordításáért

KÁLLAI KATALIN
fidelio.hu

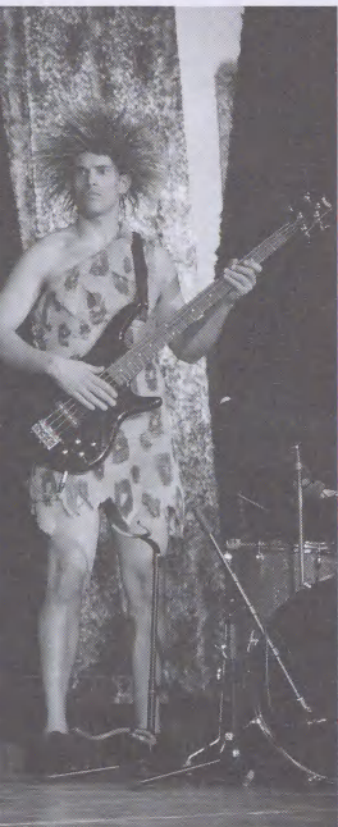
- A legjobb új magyar dráma:** MOHÁCSI ISTVÁN – MOHÁCSI JÁNOS: *AZ ELVESZETT LEVÉL – CSÖRGESS MEG!*
- A legjobb előadás:** LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, rendezte: Gothár Péter) – BOLDOGTALANOK (Radnóti Színház, rendezte: Szász János) – DOGVILLE (Bárka Színház, rendezte: Anger Zsolt)
- A legjobb rendezés:** A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** BOHÉMÉLET (Örkény Színház, rendezte: Ascher Tamás)
- A legjobb független színházi előadás:** ÉLNEK, MINT A DISZNÓK (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Göttinger Pál)
- A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás:** –
- A legjobb női főszereplő:** KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – PETRIK ANDREA (*Boldogtalanok*, Radnóti Színház) – SZORCSIK KRISZTA (*Dogville*, Bárka Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** KULKA JÁNOS (*Lear király*, Nemzeti Színház) – KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – MÉSZÁROS BÉLA (*Kutyakeringő*, Katona József Színház, Kamra)
- A legjobb női mellékszereplő:** SZIRTES ÁGI (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – BOGNÁR GYÖNGYVÉR (*Három nővér*, Katona József Színház, Kecskemét) – LÁZÁR KATI (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** SZÉLES LÁSZLÓ (*Kaukázusi krétakör/Bohémélet/Kasimir és Karoline*, Jászai Mari Színház, Tatabánya/Örkény Színház) – MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház)
- A legjobb díszlet:** OTHELLO (Vígyszínház, tervezte: Árvai György) – LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, tervezete: Gothár Péter) – DOGVILLE (Bárka Színház, tervezte: Sebő Rózsa)
- A legjobb jelmez:** DOGVILLE (Bárka Színház, tervezte: Fekete Katalin) – KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, tervezte: Kovács Andrea) – BOLDOGTALANOK (Radnóti Színház, tervezte: Szűcs Edit)
- A legjobb színházi zene:** –
- A legígéretesebb pályakezdő:** KOVÁCS DÁNIEL (*Az élet álom*, Kamra) – TÉBY ZITA (*Élnek, mint a disznók*, Szputnyik Hajózási Társaság)
- Különdíj:** MÁCSAI PÁLnak az Örkény Színház sikeres művész-színházzá alakításáért – FEKETE PÉTERnek a Békés Megyei Jókai Színház „szomszédolás” évadjának a létrehozásáért

KARSAI GYÖRGY
Színház- és Filmművészeti Egyetem

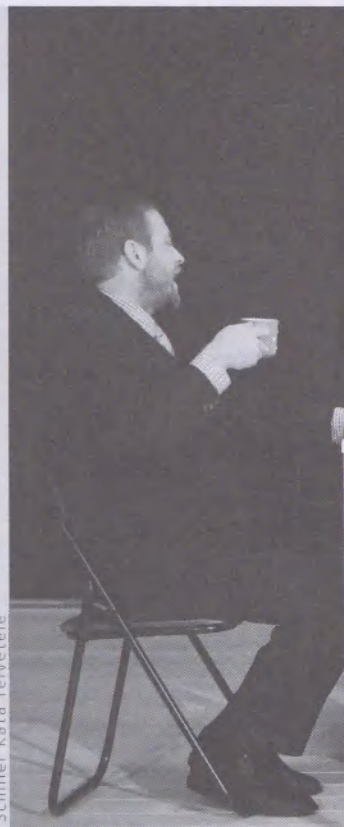
- A legjobb új magyar dráma:** ESTERHÁZY PÉTER: *HARMINCHÁROM VÁLTOZAT HAYDN-KOPONYÁRA – TASNÁDI ISTVÁN: KUPIDÓ – PINTÉR BÉLA: SZUTYOK*
- A legjobb előadás:** A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – A NEVETŐ EMBER (Weöres Sándor Színház, Szombathely és főiskolások, rendezte: Jeles András) – A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor)
- A legjobb rendezés:** A NEVETŐ EMBER (Weöres Sándor Színház, Szombathely és főiskolások, rendezte: Jeles András) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor) – A MIZANTRÓP (Tamási Áron Színház, Sepsiszentgyörgy, rendezte: Bocskári László)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** ÜRI MURI (Nemzeti Színház, rendezte: Bezerédi Zoltán) – CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – PARASZTOPERA (Pécsi Nemzeti Színház, rendezte: Mohácsi János)
- A legjobb független színházi előadás:** KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor) – ÜBŰ KIRÁLY (Maladype Színház, rendezte: Balázs Zoltán) – BAKK-HÁNSNÓK (Janus Egyetemi Színház, Pécs, rendezte: Balogh Attila)
- A legjobb férfi főszereplő:** TÚL A MASZAT-HEGYEN (Jászai Mari Színház, Tatabánya, Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Tóth András) – A KIS HABLEÁNY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Kelemen József) – BÁNK BÁN – JUNIOR (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert)
- A legjobb női főszereplő:** TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – POGÁNY JUDIT (*Macskajáték*, Örkény Színház) – REZES JUDIT (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – KULKA JÁNOS (*Lear király*, Nemzeti Színház) – OROSZ ÁKOS (*Übű király*, Maladype Színház)
- A legjobb női mellékszereplő:** FULLAJTÁR ANDREA (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház) – MOLNÁR PIROSKA (*Vadászjelenetek Alsó-Bajorországból/Macskajáték*, Nemzeti Színház/Örkény Színház) – SCHELL JUDIT (*Üri muri/Lear király*, Nemzeti Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** KOCISIS PÁL (*Oidipusz király*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – POLGÁR CSABA (*Bohémélet/Chicago*, Örkény Színház/HOPPart) – MÉSZÁROS BÉLA (*Kutyakeringő*, Katona József Színház)
- A legjobb díszlet:** KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, tervezte: Bagossy Levente) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Fodor Viola) – AZ ÉLET ÁLOM (Katona József Színház, tervezte: Kovács Dániel)
- A legjobb jelmez:** ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – FATUM (Ágens, tervezte: Szűcs Edit) – LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, tervezte: Izsák Lili)
- A legjobb színházi zene:** ÜRI MURI (Nemzeti Színház, Kovács Márton) – SZUTYOK (Pintér Béla Társulat, Kerényi Róbert) – AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, Kovács Márton)
- A legígéretesebb pályakezdő:** KISS DIÁNA MAGDOLNA (*Chicago*, A nevetés iskolája, Kaukázusi krétakör) – MOLNÁR ÁRON (*Cseresznyéskert/Szinművészeti Egyetem*) – KLEM VIKTOR (*E.T.*)
- Különdíj:** FEKETE ERNŐnek a Weöres Sándor-estjéért – ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház megújításáért

A LEGJOBB ZENÉS/SZÓRAKOZTATÓ ELŐADÁS:
a Chicago Zsótér Sándor rendezésében (HOPPart)

Koncz Zsuzsa felvétele

Schiller Kata felvétele

KELEMEN ORSOLYA

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, rendezte: Zsótér Sándor) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás)

A legjobb rendezés: A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – HAMLET (József Attila Színház, rendezte: Zsótér Sándor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – MY FAIR LADY (Szegedi Szabadtéri Játékok, rendezte: Novák Eszter) – MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor)

A legjobb független színházi előadás: TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergyé Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, rendezte: Gergyé Krisztián) – GODOT-RA VÁRVA (Forte Társulat, rendezte: Horváth Csaba) – KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: –

A legjobb női főszereplő: KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon/Mein Kampf*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár/Nemzeti Színház) – JÁRÓ ZSUZSA (*Maya*, Gárdonyi Géza Színház, Eger)

A legjobb férfi főszereplő: KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – FÁBIÁN GÁBOR (*Kockavető*, Szputnyik Hajózási Társaság) – KERESZTES TAMÁS (*Az élet álom*, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – HOLECSKÓ ORSOLYA (*A revizor*, Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg) – SZANDTNER ANNA (*Bohémelet*, Örkény Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – KRISZTIK CSABA (*Hamlet*, József Attila Színház, Forte Társulat) – HORVÁTH VIRGIL (*Kaukázusi krétakőr*, Jászai Mari Színház, Tatabánya)

A legjobb díszlet: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária)

A LEGJOBB FÜGGETLEN SZÍNHÁZI ELŐADÁS:
a Kockavető Bodó Viktor rendezésében
(Szputnyik Hajózási Társaság)

– A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, tervezte: Khell Zsolt) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, tervezte: Daróczy Sándor)

A legjobb jelmez: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – LORENZACCIO (Maladype Színház, tervezte: Benedek Mari) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Remete Kriszta)

A legjobb színházi zene: TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergyé Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, Philipp György) – ÜRI MURI (Nemzeti Színház, Kovács Márton) – ÁRMANY ÉS SZERELEM (Nemzeti Színház, Bella Máté)

A legígéretesebb pályakezdő: ÖTVÖS ANDRÁS (Gárdonyi Géza Színház) – KOVÁCS DÁNIEL (Katona József Színház, *Az élet álom*) – RÉTI ADRIENN és CSÉMY BALÁZS (*Kicsi nyuszi hopp hopp*)

Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház művészeti koncepciójáért

KOLTAI TAMÁS SZÍNHÁZ; Élet és Irodalom

A legjobb új magyar dráma: WILDER–FORGÁCS–FARAGÓ: HÁT AKKOR ITT FOGUNK ÉLNI

A legjobb előadás: MACSKAJÁTÉK (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)

A legjobb rendezés: BÁNK BÁN – JUNIOR (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: SPAMALOT (Madách Színház, rendezte: Szirtes Tamás)

A legjobb független színházi előadás: A NEVETŐ EMBER (Weöres Sándor Színház, Szombathely, rendezte: Jeles András)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: VÖLGYHÍD (Kolibri Színház, rendezte: Bagossy László)

A legjobb női főszereplő: POGÁNY JUDIT (*Macskajáték*, Örkény Színház)

- A legjobb férfi főszereplő: FEKETE ERNŐ (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház)
 A legjobb női mellékszereplő: FULLAJTÁR ANDREA (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház)
 A legjobb férfi mellékszereplő: MAKRANCZI ZALÁN (*Bánk bán – junior*, Nemzeti Színház)
 A legjobb díszlet: BÁNK BÁN – JUNIOR (Nemzeti Színház, tervezte: Daróczy Sándor)
 A legjobb jelmez: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Füzér Anni)
 A legjobb színházi zene: –
 A legígéretesebb pályakezdő: –
 Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház szellemi és szakmai irányításáért

KOVÁCS DEZSŐ Kritika

- A legjobb új magyar dráma: HAMVAI KORNÉL: HARMADIK FIGYELMEZTETÉS – ZÁVADA PÁL: BETHLEN – VINNAI ANDRÁS: AZAZ
 A legjobb előadás: MESÉL A BÉCSI ERDŐ (Katona József Színház, rendezte: Zsámbéki Gábor) – LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, rendezte: Gothár Péter) – AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, rendezte: Mohácsi János)
 A legjobb rendezés: NAPHOSSZAT A FÁKON (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Anatolij Vasziljev) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, rendezte: Zsótér Sándor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland)
 A legjobb zenés/szórakoztató előadás: ÚRI MURI (Nemzeti Színház, rendezte: Bezerédi Zoltán) – A FALU ROSSZA (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Mohácsi János) – MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor)
 A legjobb független színházi előadás: 20/20 (Yorick Stúdió, Marosvásárhely & dramAcum, Bukarest, rendezte: Gianina Cărbunariu) – KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor) – AZAZ (Színház- és Filmművészeti Egyetem, rendezte: Alföldi Róbert)
 A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: –
 A legjobb női főszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – SZŰCS NELLI (*A makrancos hölgy*, Csokonai Színház, Debrecen)
 A legjobb férfi főszereplő: KULKA JÁNOS (*Lear király*, Nemzeti Színház) – FEKETE ERNŐ (*Othello/A kétfejű fenevad*, Víg-színház/Katona József Színház) – KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház)
 A legjobb női mellékszereplő: SÁRKÖZI-NAGY ILONA (*A falu rossza*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – HÁMORI GABRIELLA (*Bohémélet*, Örkény Színház) – BEREKMÉRI KATALIN (*Bethlen*, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulat)
 A legjobb férfi mellékszereplő: BÍRÓ JÓZSEF (*Három nővér*, Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata) – SZÉLES LÁSZLÓ (*Bohémélet/Kaukázusi krétakőr*, Örkény Színház/Jászai Mari Színház, Tatabánya) – CZAPKÓ ANTAL (*Liliom*, Weöres Sándor Színház, Szombathely)
 A legjobb díszlet: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – A MAKRANCOS HÖLGY (Csokonai Színház, Debrecen, tervezte: Szergej Maszlobojcsikov) – NAPHOSSZAT A FÁKON (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Antal Csaba)
 A legjobb jelmez: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE/MAYA (Örkény Színház/Gárdonyi Géza Színház, Eger, tervezte: Benedek Mari) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Füzér Anni) – BOHÉMÉLET (Örkény Színház, tervezte: Szakács Györgyi)
 A legjobb színházi zene: ÚRI MURI/A FALU ROSSZA (Nemzeti Színház/Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Kovács Márton)
 A legígéretesebb pályakezdő: BATA ÉVA (*Egy, kettő, három*, Az ibolya, Pesti Színház)

A LEGJOBB GYEREK- ÉS IFJÚSÁGI ELŐADÁS:
a Tündérkeresztanya Csató Kata rendezésében
(Orlai Produkció – Harlekin Bábszínház)

Különdíj: MOHÁCSI ISTVÁNNak és MOHÁCSI JÁNOSnak Az *elveszett levél* szövegkönyvéért – NÁDASDY ÁDÁMnak a *Lear király* fordításáért

MARKÓ RÓBERT
nyulbeka.freeblog.hu

- A legjobb új magyar dráma: PODMANICZKY SZILÁRD: ALBERT EINSTEIN PAPIKÁS KRUMPLI – HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD – EGRESSY ZOLTÁN: JÚNIUS
 A legjobb előadás: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – 20/20 (dramAcum, Bukarest, Yorick Stúdió, Marosvásárhely, rendezte: Gianina Cărbunariu)
 A legjobb rendezés: OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, rendezte: Zsótér Sándor) – BOLDOGTALANOK (Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, rendezte: Koltai M. Gábor)
 A legjobb zenés/szórakoztató előadás: –
 A legjobb független színházi előadás: TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergy Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, rendezte: Gergy Krisztián) – A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – DORA – SZÜLEINK SZEXUÁLIS NEURÓZISAI (Rakpart Szabad Üszóművek, rendezte: Réthly Attila)
 A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: REPÜLÉSI LECKE KEZDŐKNEK (ESZME, Vaskakas Bábszínház, Győr, rendezte: Tengely Gábor) – VÖLGYHÍD (Kolibri Színház, rendezte: Bagossy László) – TÜNDEKERESZTANYA (Harlekin Bábszínház, Eger; Orlai Produkciós Iroda, rendezte: Csató Kata)
 A legjobb női főszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – ÓNODI ESZTER (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház)
 A legjobb férfi főszereplő: KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – KISS ERNŐ (*A revizor*, Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg)
 A legjobb női mellékszereplő: MOLNÁR PIROSKA (*Vadász-jelenetek Alsó-Bajorországból*, Nemzeti Színház) – HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – LÁZÁR KATI (*Harminchárom változat Haydn-koponyára/Mesél a bécsi erdő*, Bárka Színház/Katona József Színház)
 A legjobb férfi mellékszereplő: BÍRÓ JÓZSEF (*Három nővér*, Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata) – MÉSZÁROS MÁTÉ (*Maya*, Gárdonyi Géza Színház, Eger) –

RÁCZ JÓZSEF (*Ahogy tetszik*, Gyulai Várszínház, Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház, Beregszász, Csokonai Színház, Debrecen)

A legjobb díszlet: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – OIPIUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Fodor Viola) – QUARTETT (Gergey Krisztián Társulata, tervezte: Árvai György)

A legjobb jelmez: LORENZACCIO (Maladype Színház, tervezte: Benedek Mari) – OIPIUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Remete Kriszta) – A TÖRÖTT NÁDSZÁL (Gárdonyi Géza Színház, Eger, tervezte: Nagy Fruzsina)

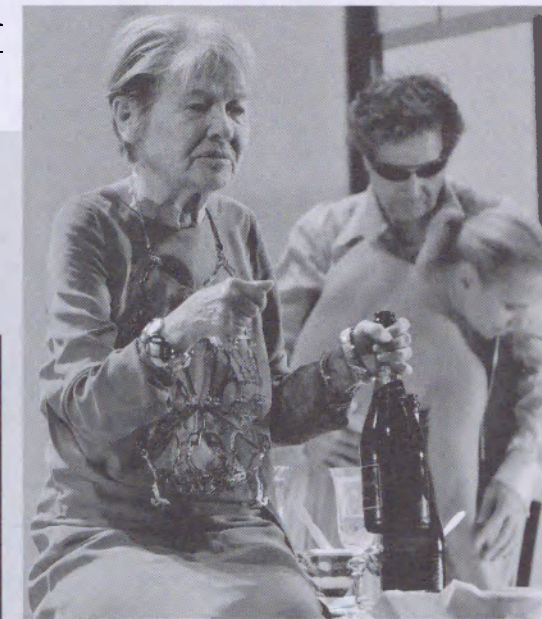
A legjobb színházi zene: OIPIUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Rozs Tamás) – TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergey Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, Philipp György) – THE BEACH (Kosztolányi Dezső Színház, Szabadka, Antal Attila)

A legígéretesebb pályakezdő: SZALMA NOÉMI (Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza) – ÖTVÖS ANDRÁS (Gárdonyi Géza Színház, Eger) – GÖTTINGER PÁL m. v.

Különbij: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház megújításáért – ORLAI TIBORNak az Orlai Produkciós Iroda létrehozásáért és működtetéséért – BODÓ VIKTORnak grazi *Liliom*-rendezéséért

A LEGJOBB NŐI FŐSZEREPLŐ:

Kerekes Éva az Arturo Ui feltartóztatható felemelkedésében és Töröcsik Mari a *Naphosszat a fákon* című előadásban

Klencsár Gábor felvétele

A legjobb férfi mellékszereplő: EPRES ATTILA (*Mindent anyámról*, Pesti Színház) – MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – DARVAS FERENC (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház)

A legjobb díszlet: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, tervezte: Khell Zsolt) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, tervezte: Bagossy Levente)

A legjobb jelmez: BÓRHÁRTYA (Természetes Vészek Kollektíva, tervezte: Szűcs Edit) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – LEAR KIRÁLY (Nemzeti Színház, tervezte: Izsák Lili)

A legjobb színházi zene: OIPIUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Rozs Tamás) – ÁRMÁNY ÉS SZERELEM (Nemzeti Színház, Bella Máté) – ÚRI MURI (Nemzeti Színház, Kovács Márton)

A legígéretesebb pályakezdő: KOVÁCS DÁNIEL (*Az élet álom* rendezéséért – Katona József Színház) – SZALMA NOÉMI (*Hát akkor itt fogunk élni* –

Schiller Kata felvétele

Koncz Zsuzsa felvétele

MIKLÓS MELÁNIA

Revizor

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, rendezte: Zsótér Sándor) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – HÁT AKKOR ITT FOGUNK ÉLNI (Móricz Zsigmond Színház, rendezte: Forgács Péter)

A legjobb rendezés: A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – OIPIUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Ruzsnyák Gábor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor)

A legjobb független színházi előadás: KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor) – CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – KICSI NYUSZI HOPP HOPP (rendezte: Pelsóczy Réka)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: –

A legjobb női főszereplő: KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – TÖRÖCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – ÓNODI ESZTER (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház)

A legjobb férfi főszereplő: KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – FÁBIÁN GÁBOR (*Kockavető*, Szputnyik Hajózási Társaság)

A legjobb női mellékszereplő: HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – HOLESKÓ ORSOLYA (*A revizor*, Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg) – HAY ANNA (*Kockavető*, Szputnyik Hajózási Társaság)

A LEGJOBB FÉRFI FŐSZEREPLŐ:
Fekete Ernő A kétfejű fenevadban

Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza) – RÉTI ADRIENN – CSÉMY BALÁZS (*Kicsi nyuszi hopp hopp* című előadásért)
 Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház megújításáért – BODÓ VIKTORnak a grazi Handke- és *Liliom*-rendezése miatt – LADÁNYI ANDREÁnak a *Maya* című előadás koreográfiájáért

NÁNAY ISTVÁN

- A legjobb új magyar dráma:** ESTERHÁZY PÉTER: HARMINCHÁROM VÁLTOZAT HAYDN-KOPONYÁRA – HAY JÁNOS: VÖLGYHÍD – HAMVAI KORNÉL: HARMADIK FIGYELMEZTETÉS
- A legjobb előadás:** MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – VADÁSZJELENETEK ALSÓ-BAJORSZÁGBÓL (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – A SZERELLEM DIADALA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás)
- A legjobb rendezés:** BÁNK BÁN – JUNIOR (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – A REVIZOR (Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, rendezte: Bagó Bertalan)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor) – AJLÁVJÚ (Csiky Gergely Színház, Temesvár, rendezte: Puskás Zoltán)
- A legjobb független színházi előadás:** 20/20 (Yorick Stúdió, Marosvásárhely és dramAcum, Bukarest, rendezte: Gianina Cărbunariu) – 100 TÚ FOKA (Nagy József Regionális Kreatív Műhely, rendezte: Nagy József) – E.T. (Szakkör, Thália Színház, rendezte: Dömötör András)
- A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás:** HELLÓ, NÁCI! (Kolibri Színház, rendezte: Tóth József) – REPÜLÉSI LECKE KEZDŐKNEK (ESZME, Vaskakas Bábszínház, Győr, rendezte: Tengely Gábor) – A HALHATATLANSÁG ORSZÁGA (Miskolci Nemzeti Színház, rendezte: Fabók Mariann)
- A legjobb női főszereplő:** TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon/Mein Kampf*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár/Nemzeti Színház) – TÓTH ILDIKÓ (*Kaukázusi krétakör/Kameliás, Jászai Mari Színház, Tatabánya/Thália Színház*) – KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése/Macskajáték*, Örkény Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** KULKA JÁNOS (*Esőember/Ármány és szerelem*, Belvárosi Színház, Orlai Produkciós Iroda/Nemzeti Színház) – KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – RÁCZ JÓZSEF (*Ahogy tetszik*, Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház, Csokonai Színház, Debrecen)
- A legjobb női mellékszereplő:** TAKÁCS KATALIN (*A hattyú/Szerelm/Sírpiknik*, Új Színház/Miskolci Nemzeti Színház/Orlai Produkciós Iroda, Thália Színház) – VICEI NATÁLIA (*Safe House*, Szabadkai Népszínház Magyar Társulata) – PÁLMAI ANNA (*Mesél a bécsi erdő/A kétféjű fenevad/A szerelem diadala*, Katona József Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** POLGÁR CSABA (*Kasimir és Karoline/Bohémélet/Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése/Macskajáték/Chicago*, Örkény Színház/HOPPart) – ELEK FERENC (*Mesél a bécsi erdő/Az élet álom/Gyász/A színházcsináló*, Katona József Színház/Kamra/Stúdió „K”) – EPRES ATTILA (*Mindent anyámról*, Pesti Színház)
- A legjobb díszlet:** BÁNK BÁN – JUNIOR/MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, tervezte: Daróczi Sándor) – KASIMIR ÉS KAROLINE/GYÁSZ (Örkény Színház/Katona József Színház, Kamra, tervezte: Bagossy Levente) – MINDENT ANYÁMRÓL/OTHELLO (Pesti Színház/Vígszínház, tervezte: Árvai György)
- A legjobb jelmez:** ÁRMÁNY ÉS SZERELLEM (Nemzeti Színház, tervezte: Gyarmathy Ágnes) – VESZEDELMEK VISZONYOK (Szabadkai Népszínház Magyar Társulata, tervezte: Cselényi Nóra) – HARMINCHÁROM VÁLTOZAT HAYDN-KOPONYÁRA (Bárka Színház, rendezte: Kovalcsik Anikó)
- A legjobb színházi zene:** HARMINCHÁROM VÁLTOZAT HAYDN-KOPONYÁRA (Bárka Színház, Dinyés Dániel) – GYÁSZ/AZ ÉLET ÉRTELME (Tünet Együttes, Márkos Albert) – ÚRI MURI/AZ ELVESZETT LEVÉL (Nemzeti Színház/Pécsi Nemzeti Színház, Kovács Márton)

A legígéretesebb pályakezdő: MÁTYÁSSY BENCE (*Mein Kampf/Bánk bán – junior* – Nemzeti Színház, Chicago – HOPPart) – SZALMA NOÉMI (*Tragédia, Kabaré* – Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza) – JANKOVICS PÉTER (A Szputnyik Hajózási Társaság előadásaiban nyújtott teljesítményéért)
 Különdíj: GAL TAMÁSnak A nagyidai cigányok előadásáért – GÁSPÁR ILDIKÓnak az Örkény Színház *Macskajáték* és *Bohémélet* című előadásaiban végzett dramaturgi munkájáért – KAKUTS ÁGNESnek Az árva élet című műsoráért

Volt egy pillanat, amikor kétségesnek tűnt, hogy voksolhatok-e egyáltalán, mivel közel három hónapig kénytelen voltam elkerülni a színházakat. De aztán hajráztam, és – a fesztiváloknak is hála – sikerült a minimálisan kötelező előadásszám több mint dupláját abszolválnom. Bár 213 produkciót láttam (42 fővárosit, durván fele-fele annyi vidékit, függetlent, külföldit és egyebet, 37 gyerek- és ifjúságit, 33 határon kívülit), egyfelől a különböző találkozókon 23 darabot újranéztem, másfelől jó pár olyan (elsősorban független és vidéki) előadást nem sikerült már elcsípnem, amely – feltehetően – befolyásolhatta volna szavazataimat.

A kör, amelyből az általam legjobbnak vélt teljesítmények kikerültek, tágabb, mint amennyire kategóriánként szavazni lehet. Így aztán csak szemezgetni tudok azokból, akikre vagy amikre szintén jó szívvel vokoltam volna: a drámák közül a *Móricz 2009* egyfelvonásosai (Nyíregyháza); az előadások közül *Ármány és szerelem* (Nemzeti Színház, Alföldi Róbert), *A mizantróp* (Sepsiszentgyörgy, Bocskári László), *A szerelem diadala* (Katona József Színház, Ascher Tamás), *Suttogások és sikolyok* (Kolozsvár, Andrei Șerban), *Macskajáték* (Örkény Színház, Mácsai Pál), *Safe House* (Szabadka, Mezei Zoltán), *Naftalin* (Radnóti Színház, Szabó Máté), *A Danton-ügy* (Stúdió „K”, Koltai M. Gábor), *Triptichon* (TranzDanz, Kovács Gerzson Péter), *A fizikusok és Godot-ra várva* (Forte Társulat, Horváth Csaba), *Gasztrobalett* (Ladányi Andrea Társulata), *Trilógia-tanulmány* (Bárka Színház, Gergye Krisztián), *A kis habléány*, *Füst a szembe* (Kaposvári Egyetem Művészeti Kar, színész szak, Kelemen József), *A kis December király* (Vojtina Bábszínház, Kuthy Ágnes); az egyéni teljesítmények közül Bogdán Zsolt (*Suttogások és sikolyok*), Sinkó László (*Mein Kampf*), Fazekas István (*Az ember tragédiája, Closer*), Szervét Tibor (*Naftalin*), Reviczky Gábor (*Az ibolya*), Fekete Ernő (*Othello*), Varju Kálmán (*Mindent anyámról, Othello*), Ollé Erik és Bandor Éva (*Három nővér, Anconai szerelmesek*), Bánfalvi Eszter (*Bánk bán – junior, Ármány és szerelem*), Molnár Piroska (*Macskajáték, Vadászjelenetek Alsó-Bajországból*), Pogány Judit (*Macskajáték*), Lázár Kati (*Harminchárom változat Haydn-koponyára*), Bella Máté (az *Ármány és szerelem* zenéjéért)...

PAPP TÍMEA Fidelio

A legjobb új magyar dráma: EGRESSY ZOLTÁN: JÚNIUS – HAY JÁNOS: VÖLGYHÍD – PODMANICZKY SZILÁRD: ALBERT EINSTEIN PARIKÁS KRUMPLI
A legjobb előadás: ROSENCRANTZ ÉS GUILDENSTERN HALOTT (Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház, rendezte: Victor Ioan Frunză) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – BITÓDALOK (Budapest Bábszínház, rendezte: Veres András)

A LEGJOBB NŐI MELLÉKSZEREPLŐ:
Hámori Gabriella a Kasimir és Karolinéban
A LEGJOBB FÉRFI MELLÉKSZEREPLŐ:
Máté Gábor A szerelem diadalában

Schiller Kata felvételei

- A legjobb rendezés:** TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, rendezte: Gergye Krisztián) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** REBECCA (Budapesti Operettszínház, rendezte: Béres Attila) – JÁTÉK A KASTÉLYBAN (Vigszínház, rendezte: Marton László) – NAF-TALIN (Radnóti Színház, rendezte: Szabó Máté)
- A legjobb független színházi előadás:** A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – 20/20 (Yorick Stúdió, Marosvásárhely; DramAcum, Bukarest, rendezte: Gianina Cărbunariu) – E.T. (SZAKKÖR, Thália Színház, rendezte: Dömötör András)
- A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás:** REPÜLÉSI LECKE KEZDŐKNEK (ESZME, Vaskakas Bábszínház, Győr, rendezte: Tengely Gábor) – TÜNDÉRKERESZTANYA (Orlai Produkciós Iroda, Harlekin Bábszínház, Eger, rendezte: Csató Kata) – ROZI AZ ÉGEN (Budapest Bábszínház, rendezte: Tengely Gábor)
- A legjobb női főszereplő:** KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – POGÁNY JUDIT (*Macskajáték*, Örkény Színház) – ÓNODI ESZTER (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – SZABÓ P. SZILVESZTER (*Rebecca*, Budapesti Operettszínház) – ÁCS NORBERT (*Rozi az égen*, *Bitódalok*, Budapest Bábszínház)
- A legjobb női mellékszereplő:** HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – POLYÁK LILLA (*Rebecca*, Budapesti Operettszínház) – FÖLDEÁKI NÓRA (*Hamlet*, József Attila Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** STOHL ANDRÁS (*Üri muri*, Nemzeti Színház) – KISS ERNŐ (*A revizor*, Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg) – FEKETE ERNŐ (*Othello/A kétfejű fenevad*, Vigszínház/Katona József Színház)
- A legjobb díszlet:** ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – KAUKÁZUSI KRÉTAKÖR (Jászai Mari Színház, Tatabánya, tervezte: Zeke Edit) – ROSENCRANTZ ÉS GULDENSTERN HALOTT (Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház, tervezte: Adriana Grand)
- A legjobb jelmez:** REBECCA (Budapesti Operettszínház, tervezte: Velich Rita) – LOREN-ZACCIO (Maladype Színház, tervezte: Benedek Mari) – ROSENCRANTZ ÉS GULDENSTERN HALOTT (Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház, tervezte: Adriana Grand)
- A legjobb színházi zene:** TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, Philipp György) – ROZI AZ ÉGEN (Budapest Bábszínház, Szemenyei János) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Rozs Tamás)
- A legígéretesebb pályakezdő:** ÖTVÖS ANDRÁS (Gárdonyi Géza Színház, Eger) – OROSZ ÁKOS (Maladype Színház) – FARAGÓ ZÉNÓ (Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház)
- Különdíj:** ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház 2009/2010-es évadáért – A BUDA-PESTI FESZTIVÁLZENEKARNak és NOVÁK ESZTERnek a *Brundibár* színreviteléért – A SPACE SZÍNHÁZnak következetes, múltból és jelenből kiinduló jövőkutatásáért

PROICS LILLA
nyulbeka.freeblog.hu; kultura.hu

- A legjobb új magyar dráma:** VINNAI ANDRÁS: KOCKAVETŐ – PEER KRISZTIÁN: GYÁSZ – HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD
- A legjobb előadás:** A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, rendezte: Mohácsi János) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László)
- A legjobb rendezés:** A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – HÁT AKKOR ITT FOGUNK ÉLNI (Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza, rendezte: Forgács Péter) – TALÁLKOZÁS (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, rendezte: Gergye Krisztián)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – BÁNK BÁN – JUNIOR (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – 100 TÚ HOSSZA (Kanizsai Kör Művészeti Műhely, rendezte: Nagy József)
- A legjobb független színházi előadás:** JOSÉ TRIANA (Spidron Műhely, rendezte: Réthelyi András) – TOLLFOSZTÁS (Független Színház, rendezte: Balogh Rodrigo) – FATUM (Ágens Társulat, rendezte: Ágens)
- A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás:** TÜNDÉRKERESZTANYA (Orlai Produkciós Iroda, Harlekin Bábszínház, Eger, rendezte: Csató Kata) – VÖLGYHÍD (Kolibri Színház, rendezte: Bagossy László) – A KIS VAKOND, AKINEK A FEJÉRE CSINÁLTAK (HOPPart, rendezte: Herczeg Tamás)
- A legjobb női főszereplő:** JÁRÓ ZSUZSA (*Maya*, Gárdonyi Géza Színház, Eger) – TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – VARJÚ OLGA (*Találkozás*, Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** FEKETE ERNŐ (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház) – KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”)
- A legjobb női mellékszereplő:** ÓNODI ESZTER (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház) – LÁZÁR KATI (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház) – ROSZIK HELLA (*Chicago*, HOPPart)

A legjobb férfi mellékszereplő: GYURICZA ISTVÁN (*Oidipusz király*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – URBÁN TIBOR (*Az elveszett levél*, Pécsi Nemzeti Színház) – FELHŐFI-KISS LÁSZLÓ (*A falurossza*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár)

A legjobb díszlet: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – HÁT AKKOR ITT FOGUNK ÉLNI (Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza, tervezte: Füzér Anni) – HÁROM NŐVÉR (Szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulata, tervezte: Khell Zsolt)

A legjobb jelmez: MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, tervezte: Benedek Mari) – SZENTIVÁNEJI ÁLOM (Gárdonyi Géza Színház, Eger, tervezte: Szűcs Edit) – A KIS VAKOND, AKINEK A FEJÉRE CSINÁLTAK (HOPPart, tervezte: Borovi Dániel)

A legjobb színházi zene: AZ ELVESZETT LEVÉL (Pécsi Nemzeti Színház, Kovács Márton) – CHICAGO (HOPPart, Kákonyi Árpád és Matkó Tamás hangszerelése) – GYÁSZ (Tünet Együttes, Márkos Albert)

(Weöres Sándor Színház, Szombathely, rendezte: Jeles András)

A legjobb rendezés: BÁNK BÁN – JUNIOR (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – TRILÓGIA-TANULMÁNY (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, rendezte: Gergye Krisztián)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: ROLÓ (TÁP Színház, rendezte: Vajdai Vilmos) – A KIS VAKOND, AKINEK A FEJÉRE CSINÁLTAK (HOPPart, rendezte: Herczeg Tamás) – (K)NARRENSPIEL – KOMÁMASSZONY, HOL A STUKKER (Szekezdárdi Német Színház, rendezte: Florin Gabriel Ionescu)

A legjobb független színházi előadás: A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – DORA – SZÜLEINK SZEXUÁLIS NEURÓZISAI (Rakpart Szabadúszó Művek, Sirály, rendezte: Réthly Attila) – ÜBÜ KIRÁLY (Maladype Színház, rendezte: Balázs Zoltán)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: –

A legjobb női főszereplő: KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – SZAMOSI ZSÓFIA

Schiller Kata felvétele

A LEGJOBB DÍSZLET ÉS JELMEZ: Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése (Örkény Színház). A tervezők: Ambrus Mária és Benedek Mari

A legígéretesebb pályakezdő: GÖTTINGER PÁL (rendezősei az évadban) – BÉRES MÁRTA (*Othello*, Vígszínház) – RÁCZ PANNI (*A falurossza*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár)

Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház valóságossá tételéért – VIDOVSZKY GYÖRGYnek a fiatalokkal való gondolkodásáért – BODÓ VIKTORnak, aki a *Liliommal* új diskurzust nyitott a német nyelvű színjátszás (Ausztria és Európa) felé

RÁDAI ANDREA SZÍNHÁZ; Revizor

A legjobb új magyar dráma: KICSI NYUSZI HOPP HOPP – PINTÉR BÉLA: SZUTYOK

A legjobb előadás: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – A NEVETŐ EMBER

(Szutyok, Pintér Béla és Társulata) – SZORCSIK KRISZTA (*Dogville*, Bárka)

A legjobb férfi főszereplő: FEKETE ERNŐ (*Othello/A kétfajú fenevad*, Vígszínház/Katona József Színház) – KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – OROSZ ÁKOS (*Lorenzaccio/Übű király*, Maladype Színház)

A legjobb női mellékszereplő: BÁSTI JULI (*Vadászjelenetek Alsó-Bajorországból*, Nemzeti Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: DARVAS FERENC (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – EPRES ATTILA (*Mindent anyámról*, Pesti Színház) – SZARVAS GÁBOR (*Vadászjelenetek Alsó-Bajorországból*, Nemzeti Színház)

A legjobb díszlet: MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, tervezte: Ambrus Mária) – VADÁSZJELENETEK ALSÓ-BAJORORSZÁGBÓL (Nemzeti Színház, tervezte: Menczel Róbert) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Cziegler Balázs)

A legjobb jelmez: BÓRHÁRTYA (Természetes Vészek Kollektiva, tervezte: Szűcs Edit) – LORENZACCIO/ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Maladype Színház/Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Füzér Anni)

A legjobb színházi zene: BÓRHÁRTYA/DORA – SZÜLEINK SZEXUÁLIS NEURÓZISAI (Természetes Vészek Kollektiva/Sirály, Melis László) – TALÁLKOZÁS (Gergye Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház, Philipp György) – SZERELEM (Miskolci Nemzeti Színház, Arturo Annecchino)

A legígéretesebb pályakezdő: RÉTI ADRIENN (*Kicsi nyuszi hopp hopp/Victory*, Bárka Színház) – KOVÁCS ÁDÁM (*A kétfajú fenevad*, Katona József Színház; *Roló*, TÁP Színház)

Különdíj: ALFÖLDI RÓBERTnek a Nemzeti Színház megújításáért – LADÁNYI ANDREÁnak a *Maya* című előadás koreográfiájáért – A VÁNDORISTENEK című színházi kísérletnek

SÁNDOR L. ISTVÁN Ellenfény

A legjobb új magyar dráma: TASNÁDI ISTVÁN: KUPIDÓ – HÁY JÁNOS: VÖLGYHÍD

A legjobb előadás: OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor) – A SZERELEM DIADALA (Katona József Színház, rendezte: Ascher Tamás) – KAUKÁZUSI KRÉTAKÖR (Jászai Mari Színház, Tatabánya, rendezte: Novák Eszter)

- A legjobb rendezés:** KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – BOLDOGTALANOK (Radnóti Színház, rendezte: Szász János) – A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor)
- A legjobb zenés/szórakoztató előadás:** A NEVETÉS ISKOLÁJA (Jászai Mari Színház, Tatabánya, rendezte: Harsányi Sulyom László) – CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – CSÖRGESS MEG! (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Máté Gábor)
- A legjobb független színházi előadás:** GODOT-RA VÁRVA (Forte Társulat, rendezte: Horváth Csaba) – KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor) – TÉBOLY THÉBÁBAN (Stúdió „K”, rendezte: Fodor Tamás)
- A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás:** REPÜLÉSI LECKE KEZDŐKNEK (ESZME, Vaskakas Bábszínház, Győr, rendezte: Tengely Gábor) – TÚL A MASZAT-HEGYEN (Jászai Mari Színház, Tatabánya, rendezte: Tóth András) – ÁRVÁCSKA (Karinthy Színház, Nemes Nagy Ágnes Humán Szakközépiskola, rendezte: Vidovszky György)
- A legjobb női főszereplő:** HÁMORI GABRIELLA (*Kasimir és Karoline*, Örkény Színház) – TÓTH ILDIKÓ (*Kaukázusi krétakőr*, Jászai Mari Színház, Tatabánya) – CSOMÓS MARI (*Boldogtalanok/Macs kajáték*, Radnóti Színház/Örkény Színház)
- A legjobb férfi főszereplő:** KOVÁCS ZSOLT (*Az elveszett level*, Pécsi Nemzeti Színház) – MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – HEGEDŰS D. GÉZA (*Romlás*, Pesti Színház)
- A legjobb női mellékszereplő:** TAKÁCS KATALIN (*Szerelem*, Miskolci Nemzeti Színház) – MÁRTON ESZTER (*A nevetés iskolája*, Jászai Mari Színház, Tatabánya) – SZIRTES ÁGI (*A szerelem diadala*, Katona József Színház)
- A legjobb férfi mellékszereplő:** URBÁN TIBOR (*Az elveszett level*, Pécsi Nemzeti Színház) – BÁN JÁNOS (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház) – POLGÁR CSABA (*Bohémelet*, Örkény Színház)
- A legjobb díszlet:** OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Fodor Viola) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény István Színház, tervezte: Ambrus Mária) – BORÁROS SZILÁRD (idei bábszínházi terveiért)
- A legjobb jelmez:** OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Remete Kriszta) – KUPIDÓ/LEAR KIRÁLY (Orlai Produkciós Iroda, Örkény Színház/Nemzeti Színház, tervezte: Izsák Lili) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari)
- A legjobb színházi zene:** A FALU ROSSZA (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Kovács Márton) – KAUKÁZUSI KRÉTAKÖR (Jászai Mari Színház, Tatabánya, zenei vezető: Selmeczi György, Kiss Ferenc) – KANT (Hólyagcirkusz, Szőke Szabolcs)
- A legígéretesebb pályakezdő:** PETRIK ANDREA (*Boldogtalanok* – Radnóti Színház) – CZENE ZSÓFIA (*Kulcskeresők/A falu rossza* – Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – MOLNÁR GUSZTÁV (*Kockavető* – Szputnyik Hajózási Társaság)
- Különdíj:** GÁSPÁR ILDIKÓnak stílus-teremtő dramaturgiai munkáiért az Örkény Színházban – A tatabányai JÁSZAI MARI SZÍNHÁZnak művészileg igényes közönségbarát programjáiért és a virtuális társulat kiemelkedő teljesítményéért – A békéscsabai JÓKAI SZÍNHÁZnak a környező országok kultúráját középpontba állító, kortárs színházi értékeket felmutató merész évadáért

Amíg emlékezünk rá, érdemes lenne számba venni azokat az észre nem vett értékeket: előadásokat, művészi teljesítményeket, folytatási lehetőséget nem kapott kezdeményezéseket, ki nem bontakozott folyamatokat, amelyek meghatározhatták volna a magyar színházművészet jövőjét. Ugyanis nem mindegyik kapja meg a „jövátétel” lehetőségét.

A debreceni színház Rizsakov rendezte *Fodrásznője* megkapta azzal, hogy Fáy Miklós beválogatta az idei POSZT-ra. Tavaly a legjobb előadásként szavaztam a má-

jusban bemutatott produkcióra, amelyet minden elemében, irodalmi alapanyagában, rendezésében, színészi játékában kiemelkedőnek tartottam. Idén tehát már nem szavazhatok rá. Örülök, hogy a POSZT-díjak némileg rehabilitálták az előadást. (Ugyanakkor nemcsak Szűcs Nelli játékát érdemes kiemelni, hanem a virtuóz színészi kvartettet is.)

Ugyanígy nem szavazhatok a legjobb előadás kategóriájában a Vidnyánszky Attila rendezte beregszászi *Három nővérre*, amelyet a 2009-es zsámbéki változatban revelatívának tartok. (Az előadás már a 2003-as zsámbéki bemutatón is egészen eredetinek tűnt, és azóta is folyamatosan alakult, fejlődött. Ott van a helye a legjobb magyar Csehov-interpretációk között.)

Nem került be a POSZT versenyprogramjába az évad legkiemelkedőbb előadása, a Ruzsnyák Gábor rendezte kaposvári *Oidipusz király*, amely nemcsak koncepcionálisan, vizuálisan, színészi teljesítményeiben kiemelkedő, hanem közösségi-társulati erejében is. A négy évtizede folyamatosan alakuló, változó, de szellemiségét folytonosan újrateherelve megőrző kaposvári társulat hatyúdálát is láthattuk az előadásban. (Az évad eseményei közül kétségtelenül a kaposvári társulat szétesése volt a legnegatívabb.)

A legjobb előadás kategóriájában azokra a produkciókra szavaztam, amelyek minden összetevőjükben kiemelkedőek voltak: a rendezői koncepció mellett a színészi teljesítményekben és az előadások más összetevőiben (szöveg, díszlet, jelmez, zene stb.) is. Ebben a kategóriában szívesen szavaztam volna még a *Macs kajátékra* (Örkény Színház, rendező: Mácsai Pál), a *Beachre* (Kosztolányi Dezső Színház, rendező: Urbán András), a *Kétfejű fenevadra* (Katona, rendező: Máté Gábor), a *Hát akkor itt fogunk élni* című előadásra (Nyíregyháza, rendező: Forgács Péter). És azoknak az előadásoknak is helyük lenne a legjobb előadások között, amelyekre – jobb híján – a szórakoztató/zenés előadások kategóriában szavaztam.

A legjobb rendezés kategóriájában azokra az előadásokra szavaztam, amelyeket egyértelműen a rendezői koncepció határozott meg. Itt még szívesen szavaztam volna a Zsótér rendezte *Arturo Uira*, az Anger Zsolt rendezte *Dogville*-re és a Tim Carroll rendezte *Victoryra* (mindkét bárkás előadást nagyszerű társulati erények jellemzik), valamint Bocsárdi László sepsiszentgyörgyi *A mizantropijára*.

A független produkciók közül nem fért a listámra a Hólyagcirkusz *Kantja* és a Maladype *Übü királya*.

A gyerekszínházi előadások közül nem szavazhattam a Vaskakas *Hoppládájára* (rendező: Veres András), a nyíregyházi *Fényárnyékre* (rendező: Tóth Miklós), a Kolibri *Bekkanko*, a *grimaszdémon* című produkciójára (rendező: Novák János), a Káva *Bábok* című TIE-foglalkozására, mert egyik sem az idei évadban készült. Nem fért fel a listámra *A kis habléány* (Kaposvár, rendező: Kelemen József), Fabók Mariann egyszemélyes előadása, *A halhatatlanság országa*. Nagyon sok értéke van a Rumi László rendezte *Az égig érő fűnek* (Mesebolt Bábszínház), a Csató Kata rendezte *Hárúnnak* (Budapest Bábszínház), a Kuthy Ágnes rendezte *A kis December királynak*, a Szívós Károly rendezte *Kippkopp és Tiptoppnak* (Kolibri Színház), a Bábránczók társulat *Hol lakik a varázslat?* című előadásának.

A női főszereplők közül szívesen szavaztam volna még Petrik Andreára és Wéber Katára (*Boldogtalanok* – Radnóti Színház), Pogány Juditra és Molnár Piroskára (*Macskajáték* – Örkény Színház), Kerekes Évára (*Arturo Ui* – Örkény Színház), Für Anikóra (*Kupidó*), Rezes Juditra (*Mesél a bécsi erdő* – Katona) és a komáromi *Három nővér* női triójára, Bandor Évára, Holocsy Krisztinára, Tar Renátára.

A legjobb férfi szereplők között feltétlenül említést érdemel Széles László (*Kaukázusi krétakőr* – Tatabánya) és Egyed Attila (*A nevetés iskolája* – Tatabánya), a legjobb női mellékszereplők közül Kovács Adél (*Boldogtalanok* – Radnóti Színház) és Széles Zita (*Hát akkor itt fogunk élni* – Nyíregyháza).

A díszlettervezők között jelöltem volt még Antal Csaba (*Naphosszat a fákon* – Kaposvár) és Khell Zsolt (*A falu rossza* – Kaposvár), a jelmeztervezők között pedig Ignjatovic Kristina (*Kasimir és Karoline* – Örkény Színház) és Vereckei Rita (*A revizor* – Zalaegerszeg) munkáit.

A legjobb színházi zene kategóriája nyilván Kovács Márton kedvéért találatott fel (hogy ne vegye el a különdíj lehetőségét másoktól), mert *A falu rossza* mellett nagyszerű volt az *Uri muri* (Nemzeti Színház) és *Az elveszett levél* (Pécs) zenéje is, ugyanakkor a *Parasztopera* stílusjátékából is igazi zeneművet hangszerelt.

Küldönját érdemelne még a Kerekasztal Bond-hévtvégeje és a *Vándoristenek* színházi kísérlete is.

Az új magyar drámák közül csak kettőre tudtam szavazni. A többi szóba jövő műnek ugyanis jelentősebbnek éreztem a problémáit, mint az erőnyeit.

SZÁNTÓ JUDIT SZÍNHÁZ

A legjobb új magyar dráma: PINTÉR BÉLA: SZUTYOK

A legjobb előadás: A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – MACSKAJÁTÉK (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál) – DOGVILLE (Bárka Színház, rendezte: Anger Zsolt)

A legjobb rendezés: MEIN KAMPF (Nemzeti Színház, rendezte: Rába Roland) – ÁRMÁNY ÉS SZERELEM (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – OTHELLO (Vígyszínház, rendezte: Eszenyi Enikő)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: HEGEDŰS A HÁZTETŐN (Vígyszínház, rendezte: Eszenyi Enikő) – ROMLÁS (Pesti Színház, rendezte: Szikora János)

A legjobb független színházi előadás: SZUTYOK (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: HELLÓ, NÁCI! (Kolibri Színház, rendezte: Tóth József)

A legjobb női főszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon/Mein Kampf*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár/Nemzeti Színház) – KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – SZAMOSI ZSÓFIA (Szutyok, Pintér Béla és Társulata)

A legjobb férfi főszereplő: STOHL ANDRÁS (*Uri muri*, Nemzeti Színház) – FEKETE ERNŐ (*Othello/A kétfejű fenevad/Mennyekbe vágató prolibusz*, Vígyszínház/Katona József Színház) – KULKA JÁNOS (*Ármány és szerelem*, Nemzeti Színház)

A legjobb női mellékszereplő: LÁZÁR KATI (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház) – TAKÁCS KATALIN (*A hatyú, Új Színház*) – LÁNG ANNAMÁRIA (*Hegedűs a háztetőn*, Vígyszínház)

A legjobb férfi mellékszereplő: KOVÁCS LEHEL (*Mesél a bécsi erdő*, Katona József Színház) – LUKÁCS SÁNDOR (*Játék a kastélyban*, Vígyszínház) – ILYÉS RÓBERT (*Dogville*, Bárka Színház)

A legjobb díszlet: NAPHOSSZAT A FÁKON (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Antal Csaba)

A legjobb jelmez: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Füzér Anni)

A legjobb színházi zene: –

A legígéretesebb pályakezdő: MAKRANCI ZALÁN (Nemzeti Színház) – TENKI RÉKA (Katona József Színház)

Küldönját: ALFÖLDI RÓBERTnek egy korszerű Nemzeti Színház kialakításáért

TOMPA ANDREA SZÍNHÁZ

A legjobb új magyar dráma: ION LUCA CARAGIALE – MOHÁCSI JÁNOS – MOHÁCSI ISTVÁN: AZ ELVESZETT LEVÉL

A legjobb előadás: VADÁSZJELENETEK ALSÓ-BAJÓRORSZÁGBÓL (Nemzeti Színház, rendezte: Alföldi Róbert) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – MACSKAJÁTÉK (Örkény Színház, rendezte: Mácsai Pál)

A legjobb rendezés: A NEVETŐ EMBER (Weöres Sándor Színház, Szombathely, rendezte: Jeles András) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László) – KOCKAVETŐ (Szputnyik Hajózási Társaság, rendezte: Bodó Viktor)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: CHICAGO (HOPPart, rendezte: Zsótér Sándor) – MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, rendezte: Zsótér Sándor) – A FALU ROSSZA (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Mohácsi János)

A legjobb független színházi előadás: 20/20 (Yorick Stúdió, Marosvásárhely és dramAcum, Bukarest, rendezte: Gianina Cărbunariu) – A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – SZUTYOK (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: –

A legjobb női főszereplő: TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – KERESKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése*, Örkény Színház) – MOLNÁR PIROSKA (*Macskajáték*, Örkény Színház)

A legjobb férfi főszereplő: STOHL ANDRÁS (*Uri muri*, Nemzeti Színház) – MÁTYÁSSY BENCE (*Mein Kampf*, Nemzeti Színház) – FEKETE ERNŐ (*A kétfejű fenevad*, Katona József Színház)

A legjobb női mellékszereplő: SPOLARICS ANDREA (*Trilógia-tanulmány*, Gergy Krisztián Társulata, Bárka Színház, MU Színház) – ECSEDI ERZSÉBET (*Boldogtalanok*, Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg) – VARGA CSILLA (*Suttogások és sikolyok*, Kolozsvári Állami Magyar Színház)

A legjobb férfi mellékszereplő: MÉSZÁROS MÁTÉ (*Maya*, Gárdonyi Géza Színház, Eger) – POLGÁR CSABA (*Bohémet*, Örkény Színház) – ZNAMENÁK ISTVÁN (*Lear király*, Nemzeti Színház)

A legjobb díszlet: MEIN KAMPF/BÁNK BÁN – JUNIOR (Nemzeti Színház, tervezte: Daróczy Sándor) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Cziegler Balázs) – VADÁSZJELENETEK ALSÓ-BAJÓRORSZÁGBÓL (Nemzeti Színház, tervezte: Menczel Róbert)

A legjobb jelmez: VADÁSZJELENETEK ALSÓ-BAJÓRORSZÁGBÓL (Nemzeti Színház, tervezte: Daróczy Sándor) – A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Füzér Anni) – MAYA (Gárdonyi Géza Színház, Eger, tervezte: Benedek Mari)

Schiller Kata felvétele

A LEGJOBB SZÍNHÁZI ZENE:
Kovács Márton az *Uri muri*,
Az elveszett levél és
A falu rossza zenéjéért

Gábor Máté felvétele

A LEGIGÉRETESEBB PÁLYAKEZDŐ: Ötvös András a Csörgess meg! című előadásban

A legjobb színházi zene: A FALU ROSSZA (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, Kovács Márton)

A legígéretesebb pályakezdő: BÁNFALVI ESZTER (*Bánk bán – junior; Ármány és szerelem* – Nemzeti Színház) – PETRIK ANDREA (*Boldogtalanok* – Radnóti Színház) – FÖLDI ÁDÁM (*Bánk bán – junior* – Nemzeti Színház)
Különdíj: ALFÖLDI RÓBERT-nek a Nemzeti Színház megújításáért

A szavazólap a (látszólagos) bizonyosságokról szól, mert dönteni, ha már részt veszünk e játékban, muszáj. Indoklásában a kritikus inkább a bizonytalanságait fogalmazza meg, és szabadkozik.

Az idén több mint 160 előadást néztem meg, bár ebből csak száz körül lehet az új magyar bemutatató, a többi külföldi; nem magyarázok, ez is a munkám és érdeklődé-

sem. Vannak olyan színházi területek, amelyeket kevésbé látok (gyermek- és ifjúsági, báb-), s mint mindahányunknak, nekem is a vidéki és határon túli előadások esetében van hiányérzetem.

Nincs értelme leszögezni, hogy jó vagy rossz évad volt-e. Úgy hiszem, egy olyan évad, amelyben a Nemzetinek ilyen kiváló előadásai vannak (*Mein Kampf, Vadászjelenetek Alsó-Bajországból, Bánk bán – junior*), s színpadra kerül a Katonában a Weöres-darab, az Örkényben a *Macskajáték*, zenés színházban az egri *Maya* és a HoppArt *Chicagója*, független színházban a vásárhelyi *20/20* (és a sor nem teljes), akkor van mit kiállítani. Erre a nyolc-tíz előadásra még külföldön is büszkék lehetnének.

Új magyar dráma ebben az évadban szinte alig akadt, s ha be is írtam a szavazólapra Mohácsiék remek átiratát, inkább azért tettem, hogy a szavazólap e ponton ne tátongjon üresen, hiszen magam is bizonytalan vagyok, hogy tényleg úgynevezett új magyar dráma-e egy átirat. Érdekes, hogy ugyanakkor magyar klasszikusokból vagy a közelmúlt klasszikusaiból oly remek előadások születtek, hogy Weöres, Katona József, Örkény szinte kortársainknak tűnnek. Micsoda veszteség, hogy a POSZT nem vette észre ezeket a fontos bemutatókat, a megújulni képes magyar klasszikusokat!

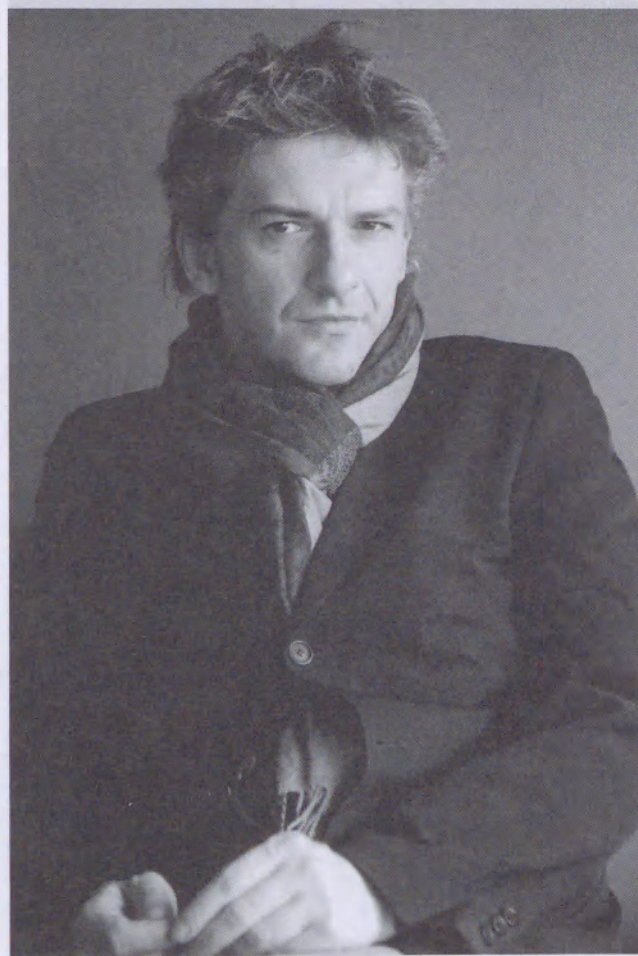
A legjobb előadás kategóriában egy nemzeti színházi előadást írtam be először, nem mintha úgy gondolnám, ez lesz a befutó, hanem úgy hiszem, a Nemzeti évada kiváló volt, s ebben is a legjobb a *Vadászjelenetek*. A Katona Weöres-bemutatójával folytattam a sort, amely az évad legkiemelkedőbb szellemiségű darabja – hangsúlyozom a szellemi súlyt –, s talán a legnehezebb magyar drámai vállalkozás. Máté Gábor legjobb rendezése. A *Macskajáték* az egyik legnagyobb sikerű színészi munka (és persze rendezői-dramaturgi is), amit láthattam.

Ebben a szezonban – ahogy a korábbiakban is – egyre nehezebb kitölteni a legjobb rendezés rubrikát, valahogy a „látható” rendező nem látható. A magyar színház nem rendezői színház, hanem inkább színészi, innen is származik nehézségünk. Jeles András *A nevető emberét* inkább ide írtam be, kevés reménnyel, mert talán egy díjhoz nem láttuk elegendő. Klasszikus szépségű, szép, okos, látványos színház. Rendezésként (is) jó a *Kasimir* az Örkényben, mert egy ötletet visz végig gyönyörűen, könnyedén. Szintén inkább rendezésként jó a *Kockavető* Bodó Viktortól, a maga kaotikus szabadságával; a független és repertoárszínház termékeit tudatosan keverem.

Zenés színházban végre könnyű volt szavazni, hiszen volt valóságos kínálat, igaz, jobbára a művészszínházakban. Zsótér, ahogy mondjuk, ráállt a zenére, ha nem is az operára, s ez remek. Igen sajnálom, hogy a Radnóti *Naftalinja* kimaradt, nem láthattam.

A független terület egyre áttekinthetlenebb, mert nyilván egyre több produkció készül, s némelyiket oly ritkán látunk, hogy könnyű lemaradni róla. E különálló kategória ellen magam tiltakoztam korábban, mert úgy hiszem, nem kerítéseket kell építeni az állami repertoárszínházak és a független produkciók közt; meggyőződésemhez híven tehát egyenesen ki kellett volna húznom e kategóriát. Azonban belátom, ha nincs ilyen díj, független előadás, hacsak nem történik csoda, szinte sosem fog bekerülni a teljes kritikuskárda homlokterébe és együtt versenyezni a többivel. Így tehát van egy

KÜLÖNDÍJ: Alföldi Róbert a Nemzeti Színház megújításáért

Koncz Zsuzsa felvétele

díj, ami azt erősíti, hogy ezen a területen is igen fontos művek jönnek létre, s ezt ma, amikor a független színházakat nem kevés támadás éri minden irányból, fontos hangsúlyozni. Az igazán jó kínálat persze nem túl bőséges itt sem. A vásárhelyi 20/20 azért került az első helyre szavazólapon, mert a legfontosabb előadás, s külön értéke, hogy függetlenként a határon túl magyar-román koprodukcióban készült. (A *Chicagóra* itt is szavazhattam volna, azonban éppen azt állítom szavazatommal, hogy van olyan produkció, amely versenyben lehet a nagyszínházakkal.) A Stúdió „K” kivételes évadjából a *Danton-ügyre* is több helyen lehetne szavazni, előadás-, rendezés- és persze színész-kategóriában. A *Szutyok* az egyik legjobb Pintér-darab, öröm volt ismét Pintérre voksolni.

Gyerekelőadást sajnos igen keveset láttam. A *Kolibri Helló, náci!* című osztályszínházi produkcióra szívesen szavaztam volna, ám nem lett volna korrekt.

Színészre legkönnyebb s ezért persze legnehezebb is voksolni. A magyar színházi kultúra legnagyobb értéke mégiscsak a színész, és az idén számtalan nagyszerű idősebb-fiatalabb színészt láthattunk. Némelyik szavazatommal szerettem volna ráirányítani a figyelmet kevésbé ismert, akár vidéken dolgozó remek színészekre, akiket régóta észre kellene vennünk, vagy éppen mostani szereplésük mutatja fel tehetségüket igazi fényben; nem remélem, hogy szavazatom díjjal is jár, de egyszer megtérülhet. E kategóriában inkább a bőség zavarba ejtő. Sajnálatosan kimarad Kuna Károly (*A Danton-ügy*), Máté Gábor (*A szerelem diadala*), Pogány Judit (*Macskajáték*), Rezes Judit (*Mesél a bécsi erdő*), Kovács Zsolt (*Az elveszett levél*) és Katona László (*Rosencrantz és Guildenstern halott*).

Díszlet- és jelmezzavazataimból kiemelném Daróczi Sándor ez évi munkáit, melyek igen figyelemreméltóak. A színházi zene kategóriában az idén szavazunk először, s talán nem figyeltem eléggé, hogy végül egyetlen szavazatot adtam le. A legígéretesebb pályakezdő kategóriában ismét oly sok fiatal színészre lehetne szavazni, s a nemzetisek vannak előnyben: ők a legláthatóbbak, legtöbbet foglalkoztatottak. Egyetlen különdíjvoksom a Nemzetit megújító Alföldi Róbertnek adom, aki ma Budapesten és országszerte a leghaladóbb, szellemileg legfrissebb színházat hozta létre. Talán azért sem szavazok másra, hogy e díj esélyeit ne csökkentsem, mert munkája elismerését igen fontosnak tartom.

ZAPPE LÁSZLÓ Népszabadság

A legjobb új magyar dráma: –

A legjobb előadás: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, rendezte: Máté Gábor) – A DANTON-ÜGY (Stúdió „K”, rendezte: Koltai M. Gábor) – HÁT AKKOR ITT FOGUNK ÉLNI (Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza, rendezte: Forgács Péter)

A legjobb rendezés: A NEVETŐ EMBER (Weöres Sándor Színház, Szombathely, rendezte: Jeles András) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, rendezte: Rusznyák Gábor) – KASIMIR ÉS KAROLINE (Örkény Színház, rendezte: Bagossy László)

A legjobb zenés/szórakoztató előadás: NAFTALIN (Radnóti Színház, rendezte: Szabó Máté)

A legjobb független színházi előadás: DORA – SZÜLEINK SZEXUÁLIS NEURÓZISAI (Sirály/Rakpart Szabad Úszóművek, rendezte: Réthly Attila) – NYUSZILÁNY (Sirály/Káosz Katonái Hídat Vernek Társulat, rendezte: Aleksis Meaney) – SZUTYOK (Pintér Béla és Társulata, rendezte: Pintér Béla)

A legjobb gyerek- és ifjúsági előadás: –

A legjobb női főszereplő: SZORCSIK KRISZTA (*Dogville*, Bárka Színház) – TÖRŐCSIK MARI (*Naphosszat a fákon*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – KERÉKES ÉVA (*Arturo Ui feltartóztatható felemelkedése/Macskajáték*, Örkény Színház)

A legjobb férfi főszereplő: KUNA KÁROLY (*A Danton-ügy*, Stúdió „K”) – FEKETE ERNŐ (*A kétféjű fenevad*, Katona József Színház) – HORVÁTH LÁSZLÓ ATTILA (*Lear király*, Móricz Zsigmond Színház, Nyíregyháza)

A legjobb női mellékszereplő: VICEI NATÁLIA (*Safe House*, Szabadkai Népszínház Magyar Társulata) – SZIRTES ÁGI (*A szerelem diadala*, Katona József Színház) – REZES JUDIT (*Gyász*, Katona József Színház, Kamra)

A legjobb férfi mellékszereplő: GYURICZA ISTVÁN (*Oidipusz király*, Csiky Gergely Színház, Kaposvár) – MÉSZÁROS MÁTÉ (*Maya*, Gárdonyi Géza Színház, Eger) – MÁTÉ GÁBOR (*A szerelem diadala*, Katona József Színház)

A legjobb díszlet: ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Ambrus Mária) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Fodor Viola)

A legjobb jelmez: A KÉTFEJŰ FENEVAD (Katona József Színház, tervezte: Füzér Anni) – ARTURO UI FELTARTÓZTATHATÓ FELEMELKEDÉSE (Örkény Színház, tervezte: Benedek Mari) – OIDIPUSZ KIRÁLY (Csiky Gergely Színház, Kaposvár, tervezte: Remete Kriszta)

A legjobb színházi zene: A REVIZOR (Hevesi Sándor Színház, Zalaegerszeg, Horváth Károly)

A legígéretesebb pályakezdő: BARABÁS RICHÁRD (Színház- és Filmművészeti Egyetem – Azaz, Cseresznyés kert, Tiszántúli Emanuelle) – TARR JUDIT (Színház- és Filmművészeti Egyetem – Azaz, Cseresznyés kert, Tiszántúli Emanuelle)

Küldöndij: GÁSPÁR ILDIKÓnak a *Macskajáték* átíratáért

MINDEN PÉNTEKEN!

KERESSE A HÍRLAPÁRUSOKNÁL VAGY FIZESSEN ELŐ!

Kedvezményes éves előfizetési díj 15.500 Ft

Megrendelhető a szerkesztőségben:

1089 Budapest, Rezső tér 15.

Tel: 06-1 210-5149, 210-5159; Fax: 303-9241

e-mail: lapterjesztes@es.hu